O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ... INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: halksuzi@sand.uz ● 2002 йил 1 сентябрь, №187-188 (3015-3016) Якшанба

БОРЛИҒИМИЗ СЕНГА БАХШИДА, ВАТАН!

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Мустақиллигининг 11 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги табрик сўзи

Азиз ватандошлар!

Қадрли меҳмонлар!

Ҳурматли хонимлар ва жаноблар!

Бугун юртимизда катта байрам, катта тантана.

Роппа-роса ўн бир йил аввал биз эски мустабид тузумдан воз кечиб, мустақил, эркин ва озод йўлни танлаб олдик, демократик тамойилларга, бозор иқтисодиёти асосларига таянган янги жамият, ҳеч кимдан кам бўлмайдиган янги ҳаёт қуришга бел боғладик.

Мана шу энг улуғ, энг буюк сана билан барчангизни, бутун халқимизни чин қалбимдан муборакбод этишга рухсат бергайсиз.

Албатта, ўн бир йил мамлакатимизнинг кўҳна ва буюк, кўп мингйиллик тарихида бир зум, бир дақиқа, десак, асло муболаға бўлмайди.

Лекин ўн бир йил олдин Ватанимиз тарихининг туб бурилиш нуқтасида, ўта таҳликали ва ўта хавфли кунларда биз яккаю ягона тўғри йўлни танлаганимизни бугун ҳаётимизнинг ўзи исботлаб бермоқда.

Мен ишонаман — асрлар, замонлар ўтади, юртимизда янги авлодлар дунёга келади, ҳеч шубҳасиз, халқимизнинг азалий орзу-умидларини рўёбга чиқарган, тараққиётимизнинг чексиз имконият ва истиқболларини очиб берган бу кун юртимиз тарихида асло ўчмайдиган буюк сана бўлиб қолади.

Биз ўз озодлигимизни, ўз тақдиримизни қўлга олиб, тарихан қисқа даврда ҳақиқатан ҳам ўзининг маъно-моҳияти билан бир йили ўн, балки юз йилларга тенг келадиган, мураккаб ва шу билан бирга, шарафли йўлни босиб ўтдик.

Биз бунинг тасдиғини, аввалامбор, юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва барқарорликда, кундан-кунга гўзал ва обод бўлиб бораётган шаҳар ва қишлоқларимиз, замонавий корхона ва иншоотлар, янги лицей ва коллежларимиз қиёфасида кўрамиз.

Биз буни одамларимизнинг, халқимизнинг дунёқараши, онг ва тафаккури ўзгариб, жамиятимизда меҳр-оқибат, ўзаро ҳамжиҳатлик руҳи, эртанги кунга ишонч туйғуси мустаҳкамланиб бораётганида, буюк бунёдкорлик хусусиятлари яққол намоён бўлаётганида кўрмоқдамиз.

Бунинг тасдиғини халқаро терроризмга қарши курашда эл-юртимизнинг кўрсатаётган қатъиятига жаҳон аҳли тан бериб, дунё ҳамжамиятида ўз мустақил овозига эга бўлган Ўзбекистонимизнинг обрў-эътибори ошиб бораётганида кузатмоқдамиз.

Тарихимизда мисли кўрилмаган бундай ўзгаришлар, Ўзбекистон ва ўзбек номининг жаҳон миқёсида шундай даражага кўтарилиши ва тараннум этилиши, ҳеч шубҳасиз, 11 йил олдин ҳеч кимнинг хаёлига ва ақлига сиғмасди, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Қадрли юртдошлар!

Бутун жаҳон қаторида янги йигирма биринчи асрга қадам қўйдик.

Янги аср — ахборот, юксак технологиялар ва замонавий билимлар, олдимизда очилаётган янги истиқболлар асридир.

Шу билан бирга, бу шиддаткор асрда атрофимизда ва халқаро майдонда қандай янги таҳдид ва хавф-хатарлар кучайиб бораётганидан кўз юмиб бўлмайди.

Бундай вазият барчамиздан, аввало, ҳушёрлик ва сезгирликни, тез ўзгариб бораётган замон билан ҳамоҳанг бўлиб, узоқни кўзлаб яшашимизни талаб қилмоқда.

Биз тараққий топган давлатлар қаторидан ўрин эгаллашга, эркин ва фаровон ҳаёт қуришга азму қарор қилган эканмиз, бу юксак мақсад-муддаоларга эришиш — биринчи галда ўзимизга, бизнинг ташаббус ва тадбиркорлигимизга, ҳар биримизнинг Ватан ва халқ олдида фарзандлик бурчимизни нечоғли масъулият билан адо этишимизга боғлиқ.

Менинг даъватим, азиз дўстлар, биродарлар — мана шундай юксак масъулиятга муносиб бўлайлик, шунинг учун курашайлик, бутун борлиғимизни шунга бахшида этайлик.

Яна бир бор барчангизни Ватанимиз мустақиллигининг ўн бир йиллиги билан чин юракдан табриклайман.

Сизларни, азиз юртдошларим, бағримга босиб барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад, хонадонларингизга тинчлик ва тотувлик, файзу барака тилайман.

Озодлигимиз мангу, мустақиллигимиз абадий бўлсин!

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистоннинг Мустақиллик куни байрам қилиниши муносабати билан Сизга, Ўзбекистон Ҳукумати ва халқига ғоят самимий қутловларимни йўллаш менга жуда катта мамнуният бахш этади.

Жаҳоншумул зиддиятлар даври бўлмиш бизнинг давримиз жаҳон миқёсида ҳамкорлик қилишни тақозо этади. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти барча давлатлар ва халқларнинг манфаатларини эътиборга олувчи анжумандир. У инсоният тараққиётининг универсал воситаси бўлиб хизмат қилади, бунда барча қонун устуворлигини мустаҳкамлаш, инсон шафқатсизлиги ва олчоқлиги пайини қирқиш, Ернинг қимматли ресурсларини сақлаш, аёллар билан эркакларнинг тенг ҳуқуқларини қўллаб-қувватлаш ҳамда аҳолининг камбағал ва энг ночор табақалари кулфатларини бартараф этиш йўлида ҳамжиҳат бўлиб ишлай олади.

Мана шу мақсадларга эришмоқ учун бизнинг ихтиёримизда сиёсий, илмий, технологик кучлар мавжуддир. Бизнинг вазифамиз — муштарак манфаатларимизни белгилаб олишдан, саъй-ҳаракатларни бирлаштириб, халқаро ҳамкорликни янги босқичга йўналтиришдан иборатдир.

Мен Ўзбекистон ҳукумати ва халқининг бу ғоят муҳим ишга ҳисса қўшишини ва айни шу руҳда ҳамкорлик қилишини сабрсизлик билан кутиб қоламан ҳамда бу муҳим миллий байрам муносабати билан Сизга энг эзгу тилакларимни изҳор қиламан.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Кофи АННАН,
Бирлашган Миллатлар Ташкилоти
Бош котиби.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Президент Жаноблари,

Сизни Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни муносабати билан муборакбод этаман.

Ўтган йил мобайнида Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги ўзаро муносабатлар, жумладан, ўзбек ва герман сиёсатчиларининг кўпдан-кўп учрашувлари туфайли янада мустаҳкамланди. Германия Ўзбекистонни муҳим шерик ва Марказий Осиёда барқарорлик гарови деб ҳисоблайди. Сизнинг мамлакатингиз терроризмга қарши кучлар сафига қўшилди ва Афғонистонда тинчликни тиклаш борасида Германиянинг саъй-ҳаракатларини фаол қўллаб-қувватлади.

Демократия, инсон ҳуқуқлари ва қонун устуворлиги ҳақиқий барқарорликнинг узвий шартларидир. Ишонаманки, биз мулоқот йўли билан мана шу мақсадларга яқинлашамиз.

Сизга мамлакатингиз фуқароларининг бахт-саодати йўлида олиб бораётган сиёсатингизда муваффақиятлар, ўзбек халқига эса эркинлик, хавфсизлик ва фаровонлик тилайман.

Эҳтиром ила,

Йоҳаннес РАУ,
Германия Федератив Республикаси
Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Президент Жаноблари!

Дўст ва қардош Ўзбекистоннинг миллий байрами ва Мустақиллик куни муносабати билан Сиз, Зоти Олийларини ва ўзбек халқини турк халқи ва шахсан ўз номимдан энг самимий тилакларим билан қутлайман.

Туркия қардош Ўзбекистон билан алоқаларига алоҳида аҳамият бермоқда. Тарихларга уланган ришталардан куч олган алоқаларимиз ва ҳамкорлигимиз келгусида муштарак манфаат асосида янада ривожланишига ишонаман.

Шу фурсатдан фойдаланиб, Сиз, Зоти Олийларига соғлиқ ва бахт, дўст ва қардош ўзбек халқига омонлик ва фаровонлик тилакларимни чин дилдан изҳор этаман.

Аҳмет Неждет СЕЗЕР,
Туркия Президенти.

(Давоми 2-бетда).

Халқимиз кўп асрлик тарихи давомида не-не кунларни бошдан кечирган. Тарихимизнинг энг қора саҳифаларидан бири Чор Россиясининг Ўрта Осиёни истило қилишидан бошланади. Ўша кунлардан Истиқлолгача Ватан ва юрт равнақи йўлида курашган неча минглаб асл юртдошларимиз ноҳақ қурбон бўлдилар.

Халқимиз ўз фарзандларининг муқаддас номини ҳар доим азиз билиб, доимо ёдда сақлаб келади. Бу – миллатимизнинг азалий қадрияти. Мустақиллик йилларида бу қадриятимизни юксалтириш борасидаги кенг кўламли ибратли ишлар амалга оширилди. Президентимиз ташаббуси билан Тошкентда Шаҳидлар хотираси ёдгорлик мажмуи бунёд этилиб, Қатағон қурбонларини ёд этиш кунининг белгиланиши бу савобли юмушларимизнинг энг қутлуғларидандир.

ШАҲИДЛАРНИНГ ОРЗУЛАРИ УШАЛГАН КУН

31 август — Қатағон қурбонларини ёд этиш куни муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Шаҳидлар хотираси ёдгорлик мажмуида бўлиб ўтган маросимда иштирок этди.

Эрта тонгда шаҳидлар ҳаққига Қуръон тиловат қилинди.

Давлатимиз раҳбари хиёбонда бунёд этилган Қатағон қурбонлари хотираси музейини кўздан кечирди.

— Мустамлакачилик сиёсати халқларни ҳар доим жабру ситам, эзилиш ва камситишларга дучор қилади, — деди Ислом Каримов музейни кўздан кечирар экан. — Халқимиз ҳам неча йиллар давомида ана шундай даҳшатли синовларни бошдан кечирди. Минг-минглаб бегуноҳ, асл фарзандлар қурбон бўлди. Ўз тарихини ҳурмат қилган халқ, миллат ажбодлар ёдини доимо қутлуғ билиб, хотирасини эъзозлаб яшайди. Бу эса халқнинг ўзлигини англашига ёрдам берадиган муҳим омиллардан биридир.

Ўзаро низолар ва ноаҳиллик давлат асосини емиради, деб таъкидлади Президентимиз. Соҳибқирон Амир Темур бунёд этган буюк салтанат парчаланиб кетгандан сўнг вужудга келган хонликлару амирликлар ўртасидаги келишмовчиликлар она юртимизда тараққиёт сусайишига олиб келди. Охир-оқибат муқаддас заминимиз оёқ ости бўлди. Мустабид тузум даврида халқимиз қадриятларининг топталиши, сон-саноқсиз қурбонлар берилишининг асл сабаблари ҳам ана шулардадир. Ҳар бир жараённинг сабаб-оқибатлари тўлиқ очиб берилгандагина унинг асл моҳиятини тушуниш мумкин бўлади. Шу боис, музей ишини ташкил этишда ана шу омиллардан келиб чиқмоқ керак. Токи, бугунги авлод тарқоқлик ва ўзаро низолар қандай аянчли оқибатларга олиб келишини ҳис этиб турсин.

Юртимиз, халқимиз равнақини кўролмаганлар ҳеч қачон тинч ётмаган. XX асрнинг 90-йиллари бошларида юз берган "Фарғона воқеалари" замирида ҳам айнан шундай мақсадлар ётган эди. Яратганга шукрлар бўлсинки, Президентимиз Ислом Каримовнинг қатъияти ва доно сиёсати натижаси ўлароқ бундай манфур ниятлар амалга ошишига йўл қўйилмади.

Шу ўринда мазкур музейни бунёд этиш ташаббускори шахсан Президентимиз эканини таъкидлаб ўтиш жоиз. Бўзсув соҳилида қад ростлаган бу иншоот Шарқ меъморлигининг энг яхши анъаналарини ўзида мужассам этган. Бу ерда халқимизнинг Чор Россияси истилосидан мустақилликкача бўлган даврда бошдан кечирган даҳшатли жабру ситамлари, қатағонлардан шаҳодат берувчи экспонатлар жой олган. Тарихий ашёлар ўша замонлар даҳшатини яққол кўрсатиб турибди.

Музейда бўлган киши мустабид тузум фақат зиёлиларни эмас, балки оддий деҳқону чорвадор, ишчию хизматчи, борингки жамиятнинг барча табақалари вакилларини ўз домига тортганига гувоҳ бўлади. Бу ерда миллат хотираси мужассам топганини кўради. Музейни томоша қилувчилар, хусусан, ёшлар сабоқ олиши кераккки, халқимизнинг бугунги саодатли кунларга эришиши осон кечмаган. Шу боис Ватанимиз мустақиллигининг қадрига етиш, уни асрабавайлаш ва ҳимоя қилиш барчамизнинг бурчимиздир.

Музей ва унинг атрофида хотира муҳитини яратиш муҳим аҳамият касб этади. Жумладан, ўзбек мумтоз куйларининг таралиб туриши ана шундай руҳ пайдо бўлишига хизмат қилади. Чунки бу хиёбон кўнгилочар жой эмас, бутун бир халқ, миллатнинг асл фарзандлари хотирасига бўлган эҳтиром намунасидир. Бу ердаги муҳит адолат қарор топганидан дарак бериб туриши лозим. Чор Россияси армияси томонидан қириб ташланган, "қулоқлаштириш" кампанияси даврида олис ўлкаларга сургун қилинган, Сталиннинг "қатағон тегирмони"га ташланган, "ўзбек иши", "пахта иши" деб мислсиз жабру ситамларга дучор қилинган барча инсонлар ёди абадийдир.

Анвар КАРИМОВ,
ЎзА мухбири.

МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИДАН РЕПОРТАЖ

Тарихий адолат қарор топганига — халқимиз асрлар бўйи орзу қилган ўз мустақиллигига эришганига ўн бир йил тўлди.

Миллат, халқ, она юрт том маънода қадр топганига ўн бир йил тўлди.

Дунёда Ўзбекистон деб аталмиш мустақил давлат, озод мамлакатта асос солган жасур, танти ва матонатли Йўлбошчи — Президент Ислом Каримов: "Мустақиллигимиз абадий бўлсин!", деб эзгу ният қилган ва шу улуғвор тилакни илк бор баралла, мардонавор шоён этган ўша ҳаяжонли, унутилмас лаҳзалар гувоҳи бўлганимизга роппа-роса ўн бир йил тўлди.

Ўн бир йилки, суюкли Ватанимиз бошидан мустамлакачиликнинг қора булутлари ариди, она халқимиз истибдод занжиридан буткул халос бўлди. Аждодлардан асрий мерос миллий қадриятлар, маданий-маънавий бойликлар яна ўзининг асл соҳибларига — ҳур авлодларга қайтди.

Салкам бир аср давомида бани башарни чалғитиб келган, хусусий мулкчиликка, демакки, инсоният фаровон ҳаёти негизига болта урган сохта ва мавҳум "режали иқтисодиёт" сиёсати паторат топди. Мамлакатимиз истиқлол шарофати билан жаҳоннинг илғор ривожланган давлатлари қатори бозор иқтисодиётига ўтиш йўлини танлади.

Куни кеча олтин, пахта, пилла, нефть, газ каби бебаҳо бойликлари муттасил таланиб, ҳатто арзимаган гугуртни ҳам четдан ташиб келтиришга маҳкум этилган, бир сўз билан айтганда, шўро салтанатининг "хомашё омбори"га айланган, кўп йиллар мобайнида иқтисодиётининг асосини қолоқ қишлоқ хўжалиги ташкил этиб келган республикамиз истиқлол туфайли саноат, самолётсозлик, автомобилсозлик ва машинасозлик, кончилик соҳаларида улкан ютуқларни қўлга киритмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Хуршид ДАВРОН,
Ўзбекистон халқ шоири.

Жонимдурсан, она юртим

Ўзбек элим, нури дийдам, қароғимсан,
Ўзбек элим, осмониму тупроғимсан,
Ҳам қувончим, ҳам бахтиму фироғимсан,
Жоним ичра жонимдурсан, Ўзбекистон.

Ҳар гардингда аждодларим изи қолган,
Боболарим терларининг тузи қолган,
Ҳар гардида момоларим кўзи қолган
Жоним ичра жонимдурсан, Ўзбекистон.

Бобо Широқ изларими сенинг изинг,
Тўмариснинг кўзларими сенинг кўзинг,
Навоийнинг сўзларими сенинг сўзинг,
Жоним ичра жонимдурсан, Ўзбекистон.

Бешигингда аллаладинг дунёларни,
Дунё очган неча-неча даҳоларни,
Болам дединг юраклари адоларни,
Жоним ичра жонимдурсан, Ўзбекистон.

Бу дунёда бор дардларинг менга бўлсун,
Сочларингга қўнар гардлар манга бўлсун,
Дилимдаги муҳаббатлар сенга бўлсун,
Жоним ичра жонимдурсан, Ўзбекистон.

Сен ўтмишим, сен бугуним, келажагим,
Тарихларда номи мангу қолажагим,
Истиқболи қуёш мисли кулажагим,
Жоним ичра жонимдурсан, Ўзбекистон.

БОРЛИҒИМИЗ СЕНГА БАХШИДА, ВАТАН!

МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИДАН РЕПОРТАЖ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Замонавий катта-кичик корхоналарда, ўнлаб қўшма корхоналарда нафақат ички эҳтиёжимизни тўла таъминлайдиган, балки дунё бозорида ҳам бемалол рақобатлаша оладиган хилма-хил маҳсулотлар тайёрланяпти. Эндиликда юртимиз автомобиллари олис ва яқин хориж йўлларида, бизга танишу нотаниш, аммо "Ўзбекистонда тайёрланган" деган ёрлиқни яхши билгувчи, таъбир жоиз бўлса, муносиб эъзозлагувчи инсонларнинг узоғини яқин қилаётир.

Истиқлолнинг дастлабки давридаёқ ғалла ва нефть мустақиллигига, энергетика таъминоти барқарорлигига эришилди. Аграр соҳа ҳам тубдан янгиланмоқда. Пахта яккаҳокимлиги барҳам топди. Қишлоқ хўжалиги тизимида пайчилик, пудратчилик, фермерчилик жорий этилиб, одамларда ерга, мулкка, меҳнатга муносабат ўзгарди. Жорий йилда ғаллакорларимиз мисли кўрилмаган миқёсда улкан хирмон уйдилар.

Ҳаётбахш ислоҳотларимиз натижаси ўлароқ, иқтисодиётимизда ўн бир йил аввал, ҳатто тасаввур қилиш қийин бўлган янги соҳалар пайдо бўлди ва бу жараён изчил давом этмоқда.

Ўн бир йилки, беқиёс табиий бойликлар, унумдор ер, қудратли иқтисодий ва илмий-техникавий, инсоний ҳамда маънавий салоҳият мавжуд мана шу муқаддас замин фарзандлари Мустақиллик берган улкан имконият — ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқига эга бўлди.

Президент Ислом Каримов раҳнамолигида ўзига хос мустақил тараққиёт йўлини танлаб олган Ўзбекистон айни чоғда жаҳонда "Ўзбек модели" сифатида танилган ва эътироф этилган шу ривожланиш йўлидан мағрур одимлаётир.

Мана шундай файзли дамларда жонажон диёримиз узра кезаётган энг улуғ, энг азиз байрамнинг кўтаринки кайфияти, шоду хуррамлик руҳи мустақиллик йилларида халқимиз босиб ўтган шонли йўлга — ўн бир йиллик навқирону шукуҳли тарихимизга яна бир бор фахр ва завқ билан назар ташлашга, ислоҳотларимиз самараларини ҳақли равишда эслашга ва бундан ғурурланишга, шунинг баробарида, истиқболдаги ёруғ мақсад ва режаларимизни белгилаб олишга ундайди.

Одатдагидек, бу йил ҳам 31 август оқшомида Мустақиллик майдони — юртимизнинг мўътабар айёми нишонланадиган бош саҳна байрамона безатилган. Ҳамюртларимиз қалбидаги шодлик ва қувонч тимсолига айланган улкан амфитеатр бу гал ҳам мингларча иштирокчи ва меҳмонларни ўз бағрига олди.

Бу ерда Олий Мажлис депутатлари, ҳукумат аъзолари, Ўзбекистон Қаҳрамонлари, давлат ва жамоат ташкилотлари, меҳнат жамоалари вакиллари, маданият ва санъат намояндалари, юртимизда фаолият юритаётган халқаро ташкилотлар, элчихоналар раҳбарлари ҳозир бўлган.

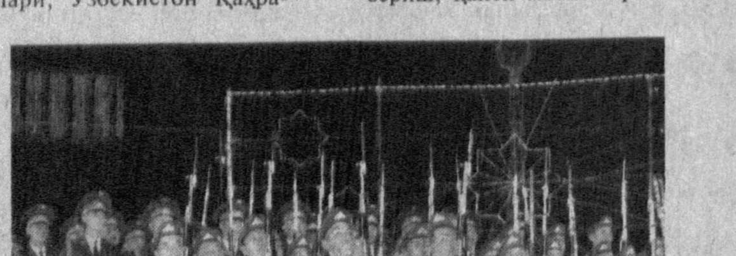

Майдонга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кириб келади. Йиғилганлар Юртбошимизни қарсаклар билан кутиб оладилар.

Соат 19.30. Бош майдон узра мамлакатимиз мустақиллигининг 11 йиллигига бағишланган байрам тантаналари бошланганидан дарак бериб, чорлов мусиқаси янграйди.

Президент Ислом Каримов Истиқлолимизнинг ўн бир йиллиги муносабати билан бутун Ўзбекистон халқини муборакбод этади.

Майдон узра Давлат мадҳияси таралади. Мадҳияга байрамнинг барча иштирокчилари жўр бўлади. Бир неча дақиқа давомида минглаб юраклардан отилиб чиқаётган фахриямиз садолари наинки мана шу муаззам майдону жонажон юртимиз кенгликларида, ҳатто бутун дунё бўйлаб мағрур жаранглаб турди. Зеро, миллий байрамимиз тантаналарини ер сунъий йўлдоши ёрдамида элликдан ортиқ мамлакат фуқаролари бевосита ўз телевизорларидан томоша қилиш имконига эга бўлди. Ушбу шодиёналар нафаси "Интернет" тармоғи орқали дунёнинг телетўлқин етмаган олис бурчакларига ҳам кириб борди.

Юртимиз мустақиллик куни тантаналарининг бу қадар кенг миқёс касб этгани, бу қадар юксак руҳда нишонланаётгани бежиз эмас. Бу — Ўзбекистон тараққиётининг асосий устувор йўналишларини белгилаб олишда тўғри йўл тутилгани, ҳар қандай ёш мустақил давлат олдида учраши мумкин бўлган тўсиқларга қарамасдан, қўйилган вазифалар изчил ва босқичма-босқич адо этиб келинаётганининг яққол тасдиғидир.

Истиқлолнинг дастлабки йилларида давлатимиз раҳбари Ислом Каримов томонидан белгилаб берилган жамиятни ислоҳ этишнинг машҳур беш тамойилини ҳаётга кенг татбиқ этиш туфайли бугун мамлакатимизда ижтимоий-сиёсий барқарорлик, бозор муносабатларини изчил жорий этиш таъминланмоқда.

Давлат ва жамият қурилиши жабҳасида туб янгиланишлар амалга ошириляпти, ҳуқуқий демократик давлат, адолатли фуқаролик жамияти барпо этиляпти, ҳокимиятнинг мустақил қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлиниш принципи янада такомил топаяпти, икки палатали парламент шаклланиб, сиёсий, ҳарбий салоҳиятимиз тағин-да юксаляпти. Жамият ҳаётида нодавлат ва жамоат ташкилотларининг мавқеи ошаётир, оммавий ахборот воситаларининг ҳуқуқий негизи мустаҳкамланаётир, матбуот, сўз ва фикр эркинлиги тобора устувор аҳамият касб этаётир.

Айни дамда ўн бир йил ичида юртимиз иқтисодий, сиёсий, маънавий жиҳатдан, жамиятда демократия тамойилларини шакллантириш борасида муайян бир поғонага кўтарилди. Ҳаётимизда, жамиятимизда янги давр, янги босқич бошланди. Ана шу янги босқичда нималарга алоҳида эътибор бериш, қайси масалаларни биринчи галда ҳал этиш зарурлигини Юртбошимиз куни кеча бўлиб ўтган Олий Мажлис тўққизинчи сессиясидаги маърузасида аниқ ва равшан белгилаб берди.

Мамлакатимизда асрларга тенг бунёдкорлик ишлари бажарилди, шаҳар ва қишлоқларимизнинг қиёфаси тубдан ўзгариб, гўзаллашиб бормоқда. Халқимиз меҳнати билан тарихан қисқа вақтда юртимиз пойтахтидан то энг чекка ҳудудларгача йирик меъморчилик обидалари қад ростламоқда.

Истиқлол байрами арафасида мамлакатимизда кўплаб янги иншоотларнинг фойдаланишга топширилиши яхши анъанага айланган. Шу маънода, бу йил улуғ айём олдидан Навоий-Учқудуқ-Султон Увайстоғ-Нукус темир йўлида йўловчи поездлар қатнови бошлангани катта воқеа бўлди. Пойтахтимизнинг Жанубий вокзали рўпарасида бунёд этилган улкан кўприк, Шаҳидлар хотираси ёдгорлик мажмуида шарқона меъморчилигимиз анъаналари асосида қад ростлаган Қатағон қурбонлари хотираси музейи, шунингдек, жойларда халқимиз фаровонлиги ва буюк келажагимизга хизмат қиладиган юзлаб байрам иншоотлари ишга туширилди.

Она диёримиз қиёфасининг жаннатмонанд тус олишида, кундан-кунга гуллаб-яшнашида ва умуман, бемисл бунёдкорлик ишларимиз замирида юртимиз меҳнат аҳлининг пешона тери, эзгу орзу-нияти ва келажагимизга мустаҳкам ишончи мужассамдир.

Ўзбекистоннинг жаҳондаги ўрни ва нуфузи кун сайин ортиб боряпти. Бунинг боиси мамлакатимизнинг дунёдаги деярли барча давлатлар билан тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик асосида самарали ҳамкорликни тобора ривожлантираётгани, умуминсоний қадриятларга содиқлик, тинчлик ва хавфсизликни асраб-авайлаш, халқаро ҳуқуқ меъёрларининг устуворлиги каби тамойилларга тўла амал қилаётганидир.

Давлатимиз халқаро майдонда тинчликпарварлик сиёсатини юритиб, мавжуд муаммоларга дадиллик ва фаоллик билан ечим топишга ҳаракат қилаётир. Айниқса, Марказий Осиёда тинчлик ва барқарорликни сақлаш, минтақани ядро қуролидан холи маконга айлантириш, минтақавий можароларни тинч йўл билан ҳал этиш, халқаро терроргчилик ва ақидапарастликка қарши кураш борасидаги оқилона саъй-ҳаракатлар мамлакатимизнинг жаҳондаги нуфузини янада оширмоқда.

Биргина шу йилнинг ўзидаёқ АҚШ ва Япониядек қудратли давлатлар билан стратегик шериклик расмийлаштирилгани, бошқача айтганда, Мағриб ва Машриқда қиёматли дўстлар, энг ишончли ҳамкорларимизга эга бўлганимиз ташқи сиёсатимиздаги улкан ғалаба, бемисл ютуқдир.

...Пойтахт осмонини оловли мажнунтоллар — рангин мушаклар чароғон этиб юборади. Осмон янглиғ ёришган кўнгилларга фахру ғурур бағишлаганча улкан саҳнада театрлаштирилган томоша бошланади.

Тантанали мусиқа, ҳароратли мисралар, жонбахш қўшиқларда истиқлолимиз, халқимиз, Ватанимиз шарафланади. Ўзбекистон Давлат байроғини кўтарган юзлаб яловбардорлар шахдам одимлайди. Жўшқин рақсга гал келади. Оҳанглар қанотида чарх ураётган паридек қизлару абжир йигитларнинг гўзал ҳаракатлари кўнгилларга сурур бахш этади.

Айни чоғда, бу — шунчаки кўнгилочар томоша эмас, аксинча, намойиш этилаётган бадиий лавҳалар мундарижаси кенглиги, мазмун-моҳияти ғоят теранлиги билан диққатни тортади. "Бола кўзи билан кўринг дунёни", "Баркамол авлод — юрт келажаги", "Ватан саждагоҳ каби муқаддас!", "Вилоятлар гулдастаси", "Санъатингга ҳамоҳанг жаҳон", "Осмон тўла юлдузлар" каби саҳналар номининг ўзиёқ шундан далолат бериб турибди.

Мамлакатимизда ўтган даврда эришилган оламшумул ютуқлар, улкан бунёдкорлик ишлари, тинчлик ва фаровонлик йўлида фидокорона меҳнат қилаётган кишиларимиз сиймолари, жаҳонга юз тутган юртимиз жамолию камолини юксак бадиий ифодалар воситасида, театрлаштирилган лавҳаларда, янги-янги қўшиқ, рақс ва мусиқий оҳангларда намоён этиш ва халқимизни истиқболдаги буюк яратувчилик ишларига илҳомлантириш — асосий майдондаги улкан саҳна томошалари замирида ана шундай юксак мақсад ва эзгу интилишлар мужассам топган.

Мамлакатимиз ички сиёсати "Инсон ва унинг манфаатлари ҳар нарсадан улуғ" деган тамойилга асосланган. Мазкур жараён, аввало, ҳар бир фуқаро учун муносиб турмуш шароити яратиб бериш, унинг ҳақ-ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлашни қамраб олади. Бу йил Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилингани ҳам айни шу тамойил изчиллик билан ҳаётимизга татбиқ этилаётганидан далолатдир.

Майдон узра кекса авлодга бўлган юксак эътибор изҳори сифатида мумтоз ашулалар таралади.

Саҳнага ширинтой болажонларнинг кириб келиши умрнинг бардавомлиги, аждодлар ва авлодлар ўртасидаги узвий боғлиқликка ўзига хос ишора гўё. Соғлом авлод, фарзандларимизни ҳар жиҳатдан етук ва комил инсонлар қилиб вояга етказиш, уларга келажагимиз эгалари деб қараш Ватан ва халқ истиқболига дахлдор масала сифатида истиқлол сиёсатининг узвий қисмига айланди.

Эрк ва озодлик ҳавосидан нафас олиб улғаяётган ана шу келажак эгалари — янги, соғлом авлод ўтмишнинг аламли кунлари кирлатмаган, ҳасрату армонлари соя солмаган омон-омон қўшиқлардан айтади, шодон-шодон рақсларини кўз-кўз этади.

Она юрт келажаги бўлган болаларнинг шўх, хушчақчақ, жўшқин қўшиқ ва рақслари ниҳоясига яқинлашган паллада майдон марказига мамлакатимизда кенг қанот ёйган, баркамол ва соғлом авлодни тарбиялашга хизмат қилувчи оммавий спорт мусобақалари — "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод", "Универсиада" иштирокчилари ва ғолиблари чиқиб келади.

Сўнгра Ўзбекистон шуҳратини оламга танитишга улкан ҳисса қўшаётган жасур ва мард полвонлар, машҳур спортчилар пайдо бўлади. Зеро, миллий спортимиз довруғи сарҳадлар ошиб кенг ёйилмоқда.

Қудратли марш садолари янграйди. Барча қўшин турларининг вакиллари бўлган ҳарбийлар Ватанни улуғлайдиган қўшиқларни куйлаб, жанговар ва шахдам қадамлар билан майдонга киради. Она юрт эрки, халқимиз тинчлиги посбонлари ўз маҳоратини намойиш этар экан, уларнинг ҳаракатидаги эркинлик, шижоат ва мардонаворликни кузатиб, ҳамманинг дилида ифтихор уйғонади, Ватан сарҳадлари, бугунимиз ва эртанги кунимиз мустаҳкам қўлларда эканига ишонч ҳисси ошади.

Айтиш жоизки, мамлакатимиз сарҳадларининг дахлсизлиги ва ҳудудий яхлитлигини сақлаш, эл-юртимизнинг осуда ҳаётини ишончли ҳимоя қилишга қодир, замонавий, энг мукаммал техника билан таъминланган, яхши тайёрланган Қуролли Кучларни яратиш — Юртбошимизнинг доимий диққат-эътиборида. Давлатимиз раҳбарининг парламентнинг тўққизинчи сессиясидаги маърузасида илгари сурилган Қуролли Кучларимизни ислоҳ этиш ва сифат жиҳатидан янги армияни шакллантиришга оид фикрлари бунинг яққол далилидир.

Ўтган даврда азалдан йирик маданият ўчоғи бўлган диёримизда Бухоро, Хива, Термиз каби шаҳарларимизнинг юбилейлари нишонланди. Шу муносабат билан бу ерларда амалга оширилган қурилишлар ва аждодларимиз ёдгорликларини, мақбараларини тиклаш каби бунёдкорлик ишлари мазмуни ва ҳажми юз йилларга татигуликдир.

Бу йил эса юртимизда яна иккита шаҳар — Шаҳрисабзнинг 2700 йиллиги ва навқирон Нукуснинг 70 йиллик тўйи кенг нишонланади. Вилоятлар бадиий жамоаларининг саҳна чиқишларида Қашқадарё вилояти ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси жамоаларининг шу муносабат билан тайёрланган байрам дастурларига алоҳида ўрин берилди.

Ўзбекистон ҳудудида қадим-қадимдан турли миллат ва элатлар вакиллари баҳамжиҳат истиқомат қилиб келади. Мустақиллик ўзбеклар қатори ана шу заминда яшаётган бир юз ўттиздан зиёд миллат ва элатга ҳам ҳурлик, порлоқ истиқбол, ўз маданиятини эркин тараққий эттириш ҳуқуқини берди. Бугун юртнинг бош саҳнасида жами миллатлар бир тан, бир жон бўлиб — ягона Ўзбекистон бўлиб Истиқлолга сарафроз айтади!

Мадҳингни куйлайман
Ватаним — онам...

Бу жонбахш мисра наинки байрам томошаси иштирокчиларининг дилидаги, балки айни дамда барча-барчамизнинг юрак-юрагимиздан отилиб чиқаётган эзгу тилакларга менгзайди. "Юлдузлар"нинг сурурли куй-қўшиқларига Ўзбекистон қўшиқ байрами ва бошқа нуфузли кўрик-танловлар ғолиблари, ҳатто томошабинлар, бутун халқимиз жўр бўлади. Ҳамманинг тилию дилида шу ўй ва шу сўзлар — Ватан! Истиқлол! Истиқбол!

Туйқус кўзни қамаштирувчи мушаклар ёлқини, нурафшон келажагимиздан дарак бергандек, азим пойтахт осмонини ранго-ранг шуълалар билан чароғон этади.

Мамлакатимизнинг бош майдонида ана шундай авж пардаларда кечган байрам тантаналари Ватанимизнинг барча шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб ёйилади.

Энг улуғ, энг азиз байрамнинг муборак бўлсин, она халқим!

Ғулом МИРЗО,
ЎзА шарҳловчиси.

СУРАТЛАРДА: байрам тантаналаридан лавҳалар.

Абдувоҳид ТЎРАЕВ, Муҳаммад АМИН (ЎзА) ва Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Кириб келаётган миллий байрам — Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги эълон қилинган кун муносабати билан Хитой ҳукумати ва хитой халқи номидан, шунингдек шахсан ўз номимдан Сиз, Жаноби Олийларига ва Сиз орқали бутун ўзбек халқига қизғин қутлов ҳамда самимий тилаклар йўллайман.

Кейинги йилларда мамлакатингиз Сиз, Жаноби Олийларининг раҳбарлиги остида мамлакат қурилишининг барча соҳаларида ҳамманинг эътиборига сазовор бўлган катта муваффақиятларга эришди. Мамлакатингиз халқаро майдонда тобора муҳим роль ўйнамоқда. Биз ҳам бунга чин қалбдан қувонамиз.

Шу йилнинг июнида биз Санкт-Петербургда жуда яхши музокаралар ўтказдик. Мен аввалдагидек Сиз, Жаноби Олийлари билан биргаликда Хитой ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш, минтақада тинчлик, барқарорликни сақлаш ҳамда тараққиёт йўлида муттасил куч-ғайрат сарфлашга тайёрман.

Мамлакатингизнинг равнақ топиши ва қудрати ўсишини, унинг халқи эса бахтиёр бўлишини тилайман.

Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам соғлиқ ва ишларингизда муваффақиятлар тилайман.

Цзян ЦЗЭМИНЬ,
Хитой Халқ Республикаси Раиси.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари!

Улуғ сана — Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги куни арафасида Покистон халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номимдан Ўзбекистон Республикаси халқини ва ҳукуматини чин дилдан муборакбод этиш шарафига муяссар бўлганимдан бағоят мамнунман.

Икки мамлакат ўртасидаги илиқ ва дўстона муносабатлар келажакда ҳам равнақ топишига умидворман.

Фурсатдан фойдаланиб, Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат ва ўзбек халқига туганмас равнақ ва фаровонлик тилайман.

Жаноби Олийлари, Сизга ўз эҳтиромларимни яна бир бор изҳор этишга рухсат этгайсиз.

Генерал Парвез МУШАРРАФ,
Покистон Ислом Республикаси Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни муносабати билан Корея Республикаси ҳукумати ва халқи номидан Сизга ва бутун Ўзбекистон халқига самимий қутловларимни изҳор этишдан ғоят мамнунман.

Корея Республикаси билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ҳамкорликни ривожлантиришда олға томон талайгина силжиш қилинганлигини мамнуният билан қайд этган ҳолда, бу муносабатлар мамлакатларимизнинг манфаатлари йўлида бундан буён ҳам узоқ йиллар мобайнида мустаҳкамланиб бораверишига ишончим комил эканлигини изҳор қиламан.

Сизга мустаҳкам соғлиқ ва муваффақиятлар, шунингдек буюк мамлакатингизга равнақ тилаб билдирган энг эзгу истакларимни лутфан қабул қилгайсиз.

Ким Дэ ЖУНГ,
Корея Республикаси Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг миллий байрами муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига бағоят самимий қутловларимни изҳор этиш менга алоҳида мамнуният бахш этади. Ушбу фурсатдан бажонудил фойдаланиб, айни вақтда шахсан Сизга омонлик, Ўзбекистон Республикаси халқига эса саодатли истиқбол тилаб билдирган энг эзгу истакларимни йўллайман.

Томас КЛЕСТИЛЬ,
Австрия Республикаси
Федерал Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни байрам қилиниши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига ва Ўзбекистон Республикаси халқига самимий қутловларимни ҳамда тинч ва фаровон истиқболни тилаб билдирган энг эзгу истакларимни йўллаш менга катта мамнуният бахш этади.

ЕЛИЗАВЕТА II,
Буюк Британия ва Шимолий Ирландия
Бирлашган Қироллиги Қиролича.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Президент Жаноблари!

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами муносабати билан Сизга ва бутун ўзбек халқига омонлик тилаб билдирган энг эзгу истакларимни йўллашга ижозат бергайсиз. Айни вақтда Ўзбекистондаги демократик ўзгаришларни қўллаб-қувватлашимни изҳор этмоқчиман, бу ўзгаришлар бутун Марказий Осиё минтақасида барқарорлик ва тинчликни қарор топтириш имконини беради.

Сизни ишонтириб айтмоқчиманки, Польша мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш учун доимий қизиқиш билан қарамоқда. Ишончим комилки, ҳамкорликни ривожлантириш иккала томонга амалда наф келтиради, мамлакатингизга октябрь ойида режалаштирилаётган ташрифим эса бунга кўмаклашади.

Камоли эҳтиром ила,

Александер КВАСЬНЕВСКИ,
Польша Республикаси Президенти.

Арманистонда ўзбек кураши байрами

ЕРЕВАН, 31 август. (ЎзА махсус мухбирлари Озод РАЖАБОВ ва Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ). Ўзбекистонда Ватанимиз мустақиллигининг ўн бир йиллик байрами кенг нишонланаётган кунда Арманистон пойтахтида ўзбек кураши бўйича жаҳон чемпионати тантанали равишда очилди. Мусобақаларда элликдан зиёд мамлакатдан келган ўнлаб полвонлар иштирок этмоқда.

Катта байрамга айланган ушбу шодиёнага Арманистон ҳукумати вакиллари, Ереван шаҳри ҳокимлиги раҳбарлари ташриф буюрди. Ўзбекистон ва Арманистон санъат усталарининг концерт дастури тантаналарга алоҳида файз бахш этди.

Шу куни очилган Халқаро кураш ассоциацияси ижроия қўмитасининг йиғилишида мазкур ташкилот президенти Комил Юсупов ажойиб хушхабарни маълум қилди: Океанияда кураш конфедерацияси ўз фаолиятини бошлабди. Шунингдек, Индонезия, Таиланд ва Малайзия вакиллари ҳам ўз мамлакатларида кураш бўйича миллий федерация очиш ниятида эканини билдирган.

Шундай қилиб, Ереванда кураш бўйича қизғин баҳслар бошланди.

(ЎзА).

Рустам ШАГАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

Тўйга тўй улансин

Ватанимизнинг мустақиллик байрами арафасида кўпчиликка тўй беришга, тўй кўришга ошиқаётганлар жуда кўп. Тўйларнинг тўйларга улангани, аввало, тўқликдан, тинч-осуда ҳаёт, дастурхонимизнинг мўлкўллигидан далолат.

Тўққа тўй ярашади-да. Боз устига, унинг янги-янги қирралари юз очаверади. Навбаҳор туманида «Олтин тўй муборак!» дегувчилар кўпайиб қолди. Бу ерда турмуш қуришганига 50 йил тўлганлигини нишонлаш одат тусига айланди. Ахир, маслакдош бўлиб, ярим аср умргузаронлик қилиш осонми? Ана шу қутлуғ кунга етишиш ҳам катта бахт. Яна олтин тўйлар ўтказишнинг маънавий жиҳати ҳам бор.

Тоғлар бир-бирига суяниб юксалади, чўққилар бири иккинчисига елка тутиб салобат бахш этади. Нуронийларнинг олтин тўйлари оиланинггина бахти эмас, маҳалланинг, қишлоқнинг кўрки, обрўси ҳам. Қанийди, ҳар бир оилада олтин тўйлар бўлаверса!

Куни кеча туман ҳокимлиги шундай қутлуғ кунга етиб келган 50 жуфт қарияни бир дастурхон атрофига тўплади. Анжуманга уларнинг фарзандлари, невиралари вакиллари ҳам таклиф этилди. Табриклару отахон-онахонларнинг дил сўзларида янграган шукроналар, озодлик бахтидан, ғурур ҳиссидан қалблар нурга тўлди. Беихтиёр мустақиллик берган бахтдан кўнгиллар тоғдай кўтарилди.

Туман ҳокими, Олий Мажлис депутати Ғулом Облоқулов табаррук тўй билан қутлаб, ҳар бир отахонга тўн кийгизди, момоларга гиламлар ҳадя этилди. Қариндошлар, фарзандларнинг совғалари топширилди.

— Қудратингдан айланай, Худойим, шундай кунларга етказдинг-а! — дейди 77 ёшли Ҳотам бобо Саидов. — Ўз юртимизда ўз мулкимизга эга эмас эдик. Зайнаб момонгиз билан аввало колхоз қўйларини боқдик, сўнгра пахта етиштирдик. 40 центнердан ҳосил олганмиз. Аммо рўзғоримиз бут, биримиз икки бўлмаган. Озодликнинг нафасини қаранг, бу кунлар жаннати дамлардир. Бу неъматни ўлчаб бўлмас. Бугунги тўйни айтинг, ёшариб кетдим, бўтам, 4 фарзанд, 30 невара, 6 чевара, 2 эвара даврасида чолу кампир яйраб юрибмиз. Давлатимизнинг меҳрибонлигига, Президентимизнинг ақлу идрокига минг-минг ҳамду санолар бўлсин!

Шунча йил умр кўриб, бу қадар ҳурмат-эъзозни билмаган Эжант қишлоғилик Отақул бобо Шукуров кўзларида қалқиган севинч ёшларини яширолмай деди:

— Худога минг қатла шукр! Юртимиз мустақилликка эришмаганда бундай қувончли воқеалар қаёқда эди. Ёшимизнинг улуғлиги эса жаннатмакон юртимиз борлигидан, биз, кексаларга кўрсатилаётган эъзозу эҳтиромдан. Мана Холбону момонгиз билан 50 йил умргузаронлик қилдик. Не-не кунлар бошимиздан ўтмади, қишлоғимизнинг не-не азамат йигитлари урушга кетиб, қайтиб келмади. Айтмоқчиманки, олтин тўйга етиш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Мен сизга айтсам, инсон бадавлат бўлиш учун эмас, бахтиёр бўлиш учун яшайди. Мустақиллик энг буюк бахтиёрлик. Ўз юртимнинг садоқатли фарзандиман десангиз, истиқлолни кўз қорачиғидек асранг. Бошимиз узра соябон бўлаётган улуғларимиз қадрига етинг.

Хуллас, кексалар шукроналикдан сўзлади. Фарзандлар кексалар ибрати умримиз маёғи, деди. Эл орасида Ватанимиз, истиқлолга меҳр-муҳаббат туйғуларини уйғотиб, юртимиз эришган ютуқларни қайд этиб, мустақилликни қадрлашга, кексаларни эъзозлашга чорлаган олтин тўйлар катта байрамга айланди. Шу пайтгача бундай зўр тантанани кўрмаган эдик, дейишди унинг иштирокчилари. Қарияларни қадрлаш йили муносабати билан ҳар бир қишлоқ, маҳаллаларда олтин тўйлар ўтказиляпти. Улар мустақиллик байрами тантаналарига уланмоқда.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ғамхўрлик

Фарзандларга Президент совғаси

Бугун — 1 сентябрь. Бу йил мамлакатимиз бўйича 632202 нафар болажонларимиз биринчи синфга қадам қўйдилар.

Маълумки, Президентимиз Фармонига кўра, шу болажонлар зарур ўқув қуроллари, кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари эса иссиқ кийим-бош билан таъминланади.

2002-2003 ўқув йилида бу жараёнга қандай тайёргарлик кўрилганлигини билиш мақсадида республика Халқ таълими вазирлигининг «Таълим-савдо» бош бошқармаси бошлиғи Баҳодир ҲАМИДОВга мурожаат қилдик.

— Юртбошимиз ташаббуси билан 1997 йилдан буён 1-синф ўқувчилари бепул ўқув қуроллари ва кам таъминланган оилалар ўқувчилари қишки кийим-бош тўплами билан таъминланмоқда, — дейди суҳбатдошимиз. — Ўтган вақт мобайнида 3 миллион 885348 нафар 1-синф ўқувчиларига ўқув қуроллари ва 2 миллион 176595 нафар кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига иссиқ кийим-бош етказиб берилди.

— Баҳодир Маҳмудович! 2002-2003 ўқув йилида биринчи синфга борадиган жажжи фарзандларимизни Президент бобосининг қандай совғалари кутмоқда?

— Албатта, 1-синф ўқувчилари учун жами 3 миллиард 979 миллион 368696 сўмлик ўқув жиҳозлари харид қилинган. Фурсатдан фойдаланиб ота-оналарга шуни маълум қиламизки, Вазирлар Маҳкамасининг 409-сонли қарорига асосан 1-синфга борувчи ўқувчилар 12 номдаги ўқув қуролларини олади. Буларга ўқувчи сумкаси, рангли қоғоз, 12 дона ўқувчилар дафтари, 2 дона ручка, 2 дона оддий қалам, рангли қалам, акварель бўёғи, расм дафтар, қаламдон, пластилин, елим ва 2 дона ўчирғич киради.

2002 йил 1 сентябрдан бошлаб умумтаълим мактабларининг кам таъминланган оилаларга мансуб бошланғич синфлар ўқувчилари билан бир қаторда, юқори синфларнинг кам таъминланган оилаларга мансуб 431029 нафар ўқувчилари ҳам бепул қишки кийим-бош тўплами олади. Булар 4 миллиард 624 миллион 938650 сўмни ташкил этади.

— Ўқув қуроллари ва кийим-кечакларни харид қилиш масаласи қандай ҳал этилди?

— Бошқармамиз Халқ таълими вазирлиги тасдиқлаган тақсимотни бажариш учун қабул қилиб, кийим-бошларни тикишга буюртмалар берди. Тайёр буюмларни «Ўзбексавдо», «Ўзбекенгилсаноат» тизимига қарашли корхоналар ва фирмалардан тендер танлов асосида сотиб олди. Жумладан, биринчи Тошкент босмахонаси сифатли ўқувчилар дафтарини, Тошкент полиграфия комбинати рангли қоғоз ва расм дафтарларни, «Орзу», «Ҳаққулобод» фабрикалари ва «Одина», Улуғ Шўх фирмалари ўқувчилар сумкасини, Наманган пойабзал, Тошкент Ортопедия ва протезлаш ишлаб чиқариш корхоналари ўқувчилар оёқ кийимларини тайёрлади.

— Ўқув қуроллари ва кийим-кечакларнинг ўқувчилар қўлларига аниқ етиб боришини назорат қилиш қандай амалга оширилади?

— «Таълим-савдо» бош бошқармаси ўқув қуролларини ва сотиб олинган кийим-бош, пойабзалларни тасдиқланган тақсимотга мувофиқ Қорақалпоғистон Республикасига ва барча вилоят бўлимларига жўнатади. Улар ўз навбатида туман (шаҳар) халқ таълими бўлимлари буюртмаларига мувофиқ жойларга етказишади.

Ота-оналар қўмитаси ва мактаб педагогика кенгаши мажлиси баённомасидан кўчирма — кийим-бош бериш ҳуқуқига асос ҳисобланади. Унга мувофиқ сон ва сўм ифодасида буюмлар номи кўрсатилган ҳолда ўқувчилар рўйхати тузилади. Болаларнинг исм-фамилиялари қаршисига ота-оналар ёки қариндошлар имзо чекадилар, шундан кейин ушбу ҳужжат ҳисобот учун ҳисобхонага топширилади.

Ўқувчиларга қишки кийим-бош тўпламини топширишни ота-оналар қўмиталари ва халқ таълими муассасалари вакиллари амалга оширади.

Кийим-бош, пойабзаллар сотиб олиш учун ажратилган бюджет маблағларининг тўғри сарфланишини назорат қилиш республика Халқ таълими вазирлигига, ўқувчилар сонини аниқлашнинг ишончлилиги ва кийим-бош беришнинг тўғрилиги учун жавобгарлик — ота-оналар қўмиталарига, халқ таълими бўлимига ва маҳаллий ҳокимият органларига юклатилган.

Суҳбатни
«Халқ сўзи» мухбири
Муфтилло ЮСУПОВ
ёзиб олди.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ сурат-лавҳаси.

БОЛАЛИКНИНГ БИЙРОН ТИЛЛАРИ...

— Тур болам, турақол! Мактабдан кеч қоласан.

Онамнинг майин овозларидан бироз эркаланиб ётгим келади. Бироқ зил-замбилга айланган таңам менга бўйсунгиси келмайди. Пахта чаноқлари кампирқовуннинг пўстига айлантирган, ёрилган қўлларимда оғриқ зўраяди.

— Қизим, нонуштагача бирор қоп ўт юлиб келгин.Биз даладан келгунимизча сигир «газета ўқимасин». Турақол.

— Буви, бугун мактабга бормай қўяқолай. Кеча тушдан кейин ҳаммадан кўп пахта терганман, домлам уришмайдилар.

— Йўқ, мактабга бормасанг бўлмайди, болам. Ўзи бор-йўғи уч-тўрт ой ўқисаларинг. Менга ўхшаб кетмончи бўлиб қолишингни истамайман. Сендан умидим катта.

Онамнинг "умид"лари менга куч бағишлагандай бўлади. Юзимни апил-тапил ювиб далага ўт тергани жўнайман. Тонгги шудринг ғўза чаноқларидан шилиниб кетган оёқларимни ачиштиради, бояги уйқусирашдан асар ҳам қолмайди. Саҳармардонлаб ўт териб келгач эса, наридан-бери нонушта қилиб китоб-дафтарларим ва бир бўлак нон тугилган тугунчамни кўтариб мактабга йўл оламан. Бир қўлимда сиёҳ тўлдирилган доввот...

— Аяжон, бу қачон бўлган? — Ҳикоямдан ҳайратланади эндигина биринчи синфга бораётган қизим. — Сиз ҳам мактабда форма кийганмисиз?

Қизим эгнига кийиб олган мактаб формасини менга гўё кўз-кўз қилади.

Энг бахтиёр онлари пахта далаларида, ғўза чаноқларида, эгатлар орасида қолиб кетган болалигим қизалоғимга ҳавас билан боқиб туради. Ўзининг қўғирчоқ ўйнолмаган, яп-янги мактаб формаси кийиш ҳавaслигича қолиб кетган болалигим ўксингандек бўлади. Эгнида энг катта опасидан қолган, кийилиб-ювилаверib "оҳори тўкилган", уч опанинг болалиги хотираси — фартугидаги сиёҳлар доғидан уялиб кетади боякиш.

Мактабга бориш иштиёқи билан яшаётган қизалоғим буни сезмайди.

— Аяжон, мактабимиз жудаям чиройли экан-а? Катталигини айтмайсизми, хоналари бирам ёруғки...

...Қачон қурилганлигини қишлоқдошлар ҳам унутиб юборган масжиднинг эски биноси. Бу — мактаб. Ҳужраю-ҳужрачалар синфхоналарига айлантирилган. Илк бора мактаб остонасига қадам қўяётган болакайлар учун мактаб — бу мўъжиза! Ўша мўъжизалар мужассам мактабнинг қийшиқ эшиги пештоқида "Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш — В. И. Ленин" деган ёзув осиғлиқ. Ёмғиру қор сабаб нураёзган хоналар, тор синфхоналарининг поллари деярли чириб битган. Илк дарс "Ленин дарси". Ўқитувчи ёш Володянинг болалигидан доҳийга айлангунга қадар бўлган йилларини мароқ билан ҳикоя қилади...

— Аяжон, биз мактабда ўқишни Ватанимиз Мадҳиясини айтишдан бошларканмиз.

Серқуёш ҳур ўлкам, элга бахт, нажот, —

У қўлини кўксига қўйганча Мадҳия айтишни бошлаб юборади.

Болалигим яна ўксинади, тўғрироғи, ҳар тонг ўзи билан тенг ҳуқуқли халққа қуллуқ қилишдан бошланган тонглари ёдига тушади:

Ассалом, рус халқи — буюк оғамиз, —

Болалигимнинг ҳаёлини қизалоғимнинг:

— Мактабга қайси туфлимни кияй, — деган сўрови бузиб юборади. Ва у ҳам пойабзалларини кўздан кечиради: опаларига кичик бўлиб қолган ва деярли яроқсиз ҳолга келган сандал, баймоқ туфли...Болалигимнинг олдида бир муаммо кўндаланг: қай бирини эмас, яроқлисини кийиш муаммоси!

Бугун мактабларда ўқув йили олди йиғини. Фарзандларимиз ўз устозлари, синфдошлари, синфхоналари билан танишишади. Ва уларга Президент совғалари топширилади.

Гўё ўзим илк бор мактаб остонасига қадам қўяётгандай ҳаяжонланаман.

— Исақулова Муниса!

Қизим ўз исми-шарифини эшитиб ўрнидан туради. Унга устози Президент совғасини топшираркан, эзгу тилакларни билдиради:

— Сиз Мустақил Ватанимизнинг келажагисиз.

Даврадан қўлида дарсликлар тўла сумка билан қайтган қизалоғимни сочларидан оҳиста силаб табриклайман. У хурсанд.

Биз мактабдан қайтарканмиз қизимга қувонч, ҳаяжон, менга эса олис болалигимдан қолган хотиралар ҳамроҳлик қилади.

... Таъмирланган мактаб, кенг-ёруғ хоналар, ўқув йилига тахт синф хоналари... Буларнинг барчаси мени болалигимга етаклайди.

Ёзда чанг, қишда тутундан бурқсиган синфхоналари, оқариб кетган доска, қинғир-қийшиқ, гўё ўйиб ёзилган исмлар сандиғига айланган парталар, қачонлардир пол бўлганлигини эслатиб турувчи чириган тахталар...

— Аяжон, қаранг менга Президентимиз нималар совға қилибдилар.

Уйга кирар кирмас совға — сумкани очади.

— Вой, яп-янги дарсликлар, дафтарлар, ручкалар...Қаранг, ҳатто чизғичигачаям бор экан.Қандай яхши! Энди ҳаммадан зўр ўқишим керак! Қизим китобларини бир-бир варақлайди. Мен эса сарғая бошлаган, титилиб кетаёзган хотираларимни варақлайман.

— Аяжон, Сиз ҳам Президент совғасини олганмисиз?

— Мен ўйга толаман.

— Ҳа, мен Президент совғасини олганман. Бу ҳаётимдаги энг буюк совға — Мустақиллик, эрк, эмин-эркинлик! Ўзбекистон аталмиш жаннатмонанд юртни ана шу эрк дунёга танитди. Бизни ўзимиз билан тенг ҳуқуқли миллатга қуллуқ қилишдан, ўз меҳнатимиз мевасидан бебаҳра қолишдан халос этди. Бугун бизнинг болаларимиз барча қулайликларга эга мактабларда ўқиш бахтига, болалик гаштини суриш бахтига муяссар бўлди. Бугун улар дунёга чиқди, дунё таниди, дунё тан олди. Ахир буларнинг барчаси сенинг, менинг тақдиримиздаги энг олий неъмат эмасми?!, дейман.

Бугун мен орзулари улкан жажжи қизалоғим билан мактаб томон йўл оламан. У Президент совғасини бағрига босганча шодон одимлайди. Тасаввур қилаяпман, бугун менинг фарзандим каби мамлакатимизнинг 632 мингдан зиёд хонадонида байрам, Озод юртнинг озод фарзандлари мактабга ошиқишаяпти. Орзуларга йўғрилган оппоқ тонгларинг муборак, болажон!

Мавжуда ХОЛМАТОВА.

Таҳририятга мактуб

Хўжаликда «Халқ сўзи» куни

«Халқ сўзи» газетасининг муштарийлари Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ туманининг «Ангор» қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли «Янги тўлқин» ширкат хўжалигида ҳам кун сайин кўпайиб бормоқда. Буни хўжалик марказида ташкил этилган маърифат масканини мисолида айтиш мумкин.

Ушбу қутлуғ масканда турли нашрлар тахлами, адабиётлар, қўлланмалар мавжуд.Ишдан бўш пайтларда оилавий ижарачилар, механизаторлар, сувчилар шу хонага кириб, газета, журнал мутолаа қиладилар, янги матбуот турлари билан танишадилар. Келувчиларнинг аксарияти «Халқ сўзи»ни сўрашади.

Кўп сонли муштарийларнинг талаб ва истакларини эътиборга олиб жорий йилнинг бошидан ҳар ҳафтанинг шанба кунини «Халқ сўзи» куни деб белгиладик. Белгиланган куни ишдан кейин пахтакорлар, деҳқонлар, бош пудратчилар ва бошқа қизиққан мухлислар маърифатхона сари ошиқишади. Шунда уларга «Халқ сўзи»нинг янги сонини ўқиб бераман, ҳамма диққат билан эшитади. Кейин эса одатдагидай савол-жавоб, қизиқарли баҳсларга ўрин берилади. Шуниси қувончлики, кейинги пайтларда «Халқ сўзи» кунларида маърифат хонамиз янада гавжумлашиб бормоқда.

Айниқса бош пудратчилардан Абдусамад Пардаев, Ҳамид Исматиллаев, Тошмуҳаммад Эсонқуловлар газетанинг ҳар бир сони билан танишиб, мутолаа қилишга муштоқ.

Куни кеча эса оилавий пудрат бошлиғи Йўлчивой ака Тошевни мамнун ҳолда учратдим.

— Суюнчи бер, ука, пахта очилди даламда, бу мўл ҳосилдан нишона, — деди у мамнун. — Севимли газетамга шу хабарни етказиб қўй!

Ойдин орзулар билан умургузаронлик қилаётган юртимизнинг азиз инсонлари билан «Халқ сўзи» газетасининг ҳамкорлиги, дилдан яқинлиги янада мустаҳкамроқ бўлсин.

Муҳаммадали КАРИМОВ,
Тошкент вилояти,
Ўрта Чирчиқ тумани.

Нашриёт тухфаси

Қимматли қўлланма

Юртимизда жисмоний тарбия ва спорт, халқ миллий ўйинлари таълим тизимидан асосий тарбия воситаси сифатида ўрин олмоқда. Ўзбекистон Республикаси "Президент кубоги" халқаро теннис турнири анъанавий бўлиб қолди. Ўзбек кураши дунё спорти турлари қаторига қўшилди, жаҳон чемпионатлари муваффақиятли ўтказиб келинаётир.

Ўзбекистон спортчилари халқаро мусобақаларда иштирок этиб, кўпгина ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Бу жиҳатлар республика спорт ташкилотлари раҳбарларини янада ташаббускорлик билан фаолият кўрсатишга даъват этади.

Барча вилоят ва шаҳарларда йирик спорт иншоотлари қад кўтармоқда, янги спорт мактаблари, лицейлар, коллежлар ташкил қилинмоқда. Спорт жамоаларининг турлари ва сони тобора ошиб бормоқда. Бунда, оммавий соғломлаштирувчи ва спорт маҳоратларини оширувчи тадбирларни мақсадли ташкил қилиш мутахассислар, жамоат идоралари ва ҳомийлардан катта ташкилотчилик қобилиятини, назарий билимлар билан амалий ҳаракатларни уйғунлаштиришни талаб этади. Масала моҳиятига жиддий разм солган киши жисмоний тарбия ва спортни бошқариш бўйича қимматли қўлланмага эҳтиёж туғилганини сезиши қийин эмас.

Яқинда Абу Али ибн Сино нашриётида чиқарилган янги дарслик ана шу эҳтиёж туфайли дунё юзини кўрди, десак янглишмаган бўламиз. Педагогика фанлари номзоди, доцент Комилжон Ярашев қаламига мансуб ушбу қўлланманинг "Жисмоний тарбия ва спортни бошқариш" деб номланишининг ўзи аниқ-тиниқ мавзу ҳақида фикр юритилишидан далолат беради.

Мазкур дарслик Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти ва бошқа олий ўқув юртлари жисмоний тарбия факультетлари талабалари, Олимпия ўринбосарлари коллежлари ўқувчилари, шунингдек, малака оширувчи тингловчилар, соҳа ўқитувчилари, барча қизиқувчиларга жисмоний тарбия ва спорт ҳаракатига раҳбарлик қилиш, оммавий спорт тадбирларини ўтказиш йўл-йўриқлари юзасидан қимматли маълумотлар беради.

Дарсликка республика Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳодир Махситов мухтасар сўз боши ёзган.

Умида ФАЙЗИЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Америкалик фермерлар сири

ҳамда улар ўрганган тажриба

Ўтган йилнинг бошида бухороликлар делегацияси АҚШда бўлиб, амалий мулоқотлар олиб борганди. У ерда ўтказилган «Бухоро кунлари» доирасида Мериленд университети вакиллари билан ҳамкорликка тамал тоши қўйилди. Университет олим ва мутахассислари Бухорога келишиб, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар коллежида мазкур олий ўқув юртининг «Кенгайтирилган хизматлар» маркази ташкил этди. Унда фермерлар ўртасида илғор тажрибаларни ёйиш, уларнинг маҳсулотларини харид қилувчилар билан ҳамкорликни йўлга қўйишга кўмаклашиш бош мақсад қилиб олинди. Ҳозир ушбу марказни Америкада бўлиб, тажриба алмашиб қайтган Ёқуб Фаттоев бошқармоқда. Бир йил давомида марказ компьютер ва бошқа замонавий ускуналар, ўқув қўлланмалари билан жиҳозланди.

Америкаликларга Ғиждувондаги «Файз» ва Пешкудаги «Фаттоев» фермер хўжаликлари кўпроқ маъқул бўлди. Доктор Жим Хансоннинг фикрича, бу икки жамоадан унинг юртдошлари ўрганса арзийдиган жиҳатлар кўп. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот экологик жиҳатдан тоза. Қорамоллар маҳсулдор, сутни қайта ишлаш тизими тобора мукаммаллашмоқда. Молхоналардаги тозалик, хўжалик ҳудуди чинакам боғ кўринишини олганлиги хорижликлар эътиборини тортди. Уммонорти олимлари «Фаттоев» фермер хўжалиги фаолияти билан танишиш жараёнида берган тавсиялари кутилмаган бўлди, десак муболаға бўлмайди.

— Дейл Жонсон айтган фикрларни бизнинг олимлар ҳам исботлашди, — дейди фермер Ёқуб Фаттоев. — Америкада бедани 9-10 марта ўраркан. Бизда эса кўп борса беш марта ўради. Америкалик меҳмон таъкидлаганидек, беда тўла гуллашини кутмасдан ўроққа киришиш лозим. Шунда ўрим оралиғи қисқаради, боз устига озуқа таркибидаги каротин миқдори 90 фоизни ташкил қилади. Тўла пишиб етилган беда таркибида бу кўрсаткич 30 фоиздан ошмас экан. Шундай олганда бу бир оддий нарса, аммо у катта иқтисодий самара келтиради. Тан олиш керак, ҳозирда аксарият фермерлар озуқа камлигидан қийналишади. Ернинг ҳар қаричи, сувнинг ҳар қатраси ҳисобли бўлган шароитимизда мавжуд майдонлардан самарали фойдаланиш асосий эътиборда бўлиши лозим. Шу боис фақат ҳосилдорликни ошириш орқали кўплаб муаммоларни ечиш мумкин.

Бу маълумот ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Мериленд университети олимлари Америкада ҳар бир бош сигирдан 50 литргача сут соғиб олинишини айтишди. Вилоятда энг илғор ҳисобланган «Фаттоев»да бу кўрсаткич 18-20 литрни ташкил этади. Аксарият ширкат хўжаликларида эса бир бош сигирдан кунига 4-5 литрдан сут олинаётгани ҳам кўпчиликка сир эмас. Америкаликларнинг бошқа бир тажрибаси ҳам бизга қўл келиши ойдинлашди. Қорамол шохини ўсишдан тўхтатиш орқали гўшт ва сут миқдорини ошириш мумкин экан. Университет олимларининг аниқлашича, шохи ўсиши учун мол кунига 10-15 килокалория энергия сарфлайди. Америкалик фермерлар бу маҳсулдорликка йўналтириш ҳадисини аллақачон олишган. Улар бузоқ икки-уч кунлик бўлганида электр ёрдамида шохнинг ўсиш жойини жонсизлантирарқан.

Хуллас, тажриба алмашиш иккала томон учун ҳам фойдали бўлди. Бу вилоятдаги бошқа фермерлар мисолида ҳам яққол кўзга ташланмоқда.

Амрулло САМАДОВ.

«ҲакиПЕТ»:

Дунё андозасидаги уруғни биздан олинг

— унинг сифатига ва юз фоиз униб чиқишига кафолат берамиз, — демоқда мазкур қўшма корхона жамоаси

Қўшма корхоналарда

Мамлакатимиз мустақиллигининг 11 йиллиги арафасида пойтахт вилоятининг Тўйтепа шаҳрида кунига юз тонна пахта, ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари уруғини тозалаш ва саралашга ихтисослаштирилган "ҲакиПЕТ" Ўзбекистон—Германия қўшма корхонаси иш бошлади. У Германиянинг халқаро тендер асосида ғолиб деб топилган "Глобал-процессин" фирмаси билан ҳамкорликда бунёд этилган. Пойдеворига ўтган йилнинг июль ойида ғишт қўйилганди. Унга ушбу давлатнинг "Петкус-Вутти" фирмаси 525 минг АҚШ долларига тенг қийматдаги технологияси билан улуш қўшганди. Шунга қарамасдан, корхона бир йил давомида синов муддатини ўташига тўғри келди. Юқори Чирчиқ туманининг 8 та хўжалигига 60 тоннадан ортиқ уруғлик чигит тайёрлаб берди. Уруғлар шу йил баҳорда плёнка остига қадалгач, мутахассислар томонидан мунтазам кузатиб борилди. Кўп ўтмай чигитлар бошқа турдошларига нисбатан бирмунча эрта ва юз фоиз бехато униб чиқди. Айни дамда пахтазорлар кўзни қувонтирадиган даражада ҳосилга кирган.

Самарали натижалардан руҳланган корхона аҳли яқинда яна бир хайрли ишга қўл урди. Янгийўл туманининг "Ниёзбош" ширкат хўжалигидан келтирилган дастлабки 1300 тонна ғалла уруғини қайта ишлаб берди. Шунингдек, Сирдарё, Жиззах, Самарқанд ва Бухоро вилоятлари пахтакорлари-ю ғаллакорларига ҳам уруғлик тайёрлаб бериш мажбуриятини олди.

Ҳозирча Марказий Осиёда ягона, деб тан олинаётган қўшма корхона яна қандай афзалликларга эга?

— Корхонамизнинг бошқа турдошларига нисбатан фарқи шундаки, у қабул қилинган уруғларни дунё андозаларига тўлиқ жавоб берадиган даражада тозалайди. Шу билан бирга, уларнинг ўлчамига қараб, энг мағзи тўқларини саралаб беради, — дейди бош директор Абдукарим Тошматов. — Бундан ташқари, шартнома бўйича хўжаликларга тайёрлаб берилган уруғларнинг сифати, унумдорлиги ва яшовчанлигига 99,9 фоиз кафолат бериш мажбуриятини олади. Қайта ишланган уруғлар махсус ацептик қопларга солиниб, "ҲакиПЕТ" тамғаси билан буюртмачига етказилади.

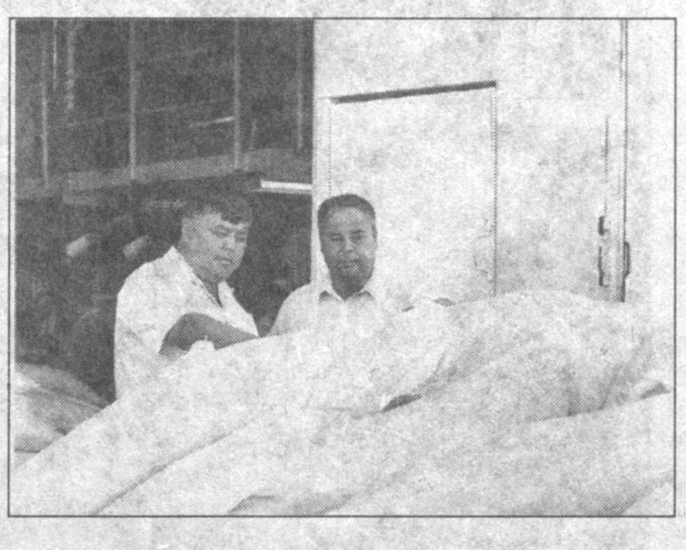

— Корхонамиз энг замонавий ускуналар билан жиҳозланган, — деб сўзида давом этади бош директор. — Жараёнларнинг барчаси компьютер орқали кузатиб борилади. Мабодо, ускуналарнинг бирон жойида носозлик бўлса, мониторинг орқали хабар келади. Уни тезлик билан бартараф этиш чоралари кўрилади. Бунга яқинда корхонамизга ташриф буюришган Қозоғистон, Туркманистон ва Қалмиқистон республикалари вакиллари ҳам тан беришди. Биз билан ғалла, чигит уруғлиги тайёрлаб бериш юзасидан шартнома тузажакларини маълум қилишди.

— Лабораториямизнинг замонавийлигини айтмайсизми, — деб суҳбатимизга қўшилади лаборант Нуриниссо Расулова. — Бошқа корхоналарда уруғ салкам бир ҳафтада қумда ўстирилиб, яшовчанлиги, намлиги ва сифати аниқланса, биз бор-йўғи уч кунда термостат хулосасини берамиз.

Жамоа кимё технология институти олимлари билан ҳамкорликда чигитни капсулалаштиришни ҳам йўлга қўймоқда. Шунингдек, чигит чиқитидан алиф ишлаб чиқаришни мўлжалламоқда. Нўхат, мош, ловия сингари дуккакли экинлар уруғларини тозалаш ва саралашни ҳам кўзда тутмоқда. Бунинг учун корхонада барча имкониятлар етарли.

Хулоса қилиб айтганда, хорижлик ҳамкорлар ёрдамида фаолият кўрсата бошлаган мазкур қўшма корхона нафақат қишлоқ хўжалигида, балки мамлакатимиз иқтисодиётида ҳам муҳим ўрин тутади.

Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
СУРАТЛАРДА: корхона фаолиятидан лавҳалар.
Е. БОТИРОВ олган суратлар.

ИҚТИСОДИЁТДА — СИФАТ ЎЗГАРИШЛАРИ САРИ

Таркибий ўзгаришлар

Ўтган давр ичидаги таркибий янгиланиш бир қатор йўналишларда борди. Дастлаб импорт ўрнини босувчи товар ва хизматларни яратиб, импортга кетадиган валюта ресурсларини тежаб қолиш йўлидан борилди. Сўнгра эса экспортбоп маҳсулот ва хизматларни мамлакатда кўпайтириш, экспорт салоҳиятини ошириш ва мамлакатга экспортдан келадиган валюта тушумларини оширишга эришиш мақсад қилиб белгиланди. Бу йўналишдан бориш мамлакат экспортини бир-икки товарларга боғлиқ бўлишига барҳам берди, янги экспорт товарлари юзага келди. Агар мустақилликнинг дастлабки йилларида анъанавий бўлган пахта ва олтин экспортидан бошқа экспорт бўлмаса, эндиликда янги экспорт товарлари пайдо бўлдики, бу рангли металлар, автомашиналар, минерал ўғитлар, қурилиш материаллари, тўқимачилик ва озиқ-овқат маҳсулотлари кабилардир. Бу билан экспорт-импорт таркиби янгиланди. Импортга ўринбосар товарларнинг кўплаб яратилиши мамлакатнинг импортга қарамлигини анча чеклади. Илгари Ўзбекистон ўзини ёқилғи-энергетика ресурслари билан таъминлаш учун уларни катта миқдорда импорт қилар ва бунинг учун 600 минг тонна пахта толаси қийматига тенг пулни сарфлар эди. Ёқилғи-энергетика мустақиллигига эришиш Ўзбекистонни бу соҳада четга қарамликдан ва катта миқдордаги валюта сарфидан халос этди. Таркибий ўзгаришлар натижасида Ўзбекистон озиқ-овқат таъминотида ҳам мустақиллик томон жиддий қадам ташлади. Бунга, биринчи навбатда, дон ишлаб чиқаришни ривожлантириш орқали эришилди.

Таркибий силжишлар мамлакатнинг салоҳиятидан самарали фойдаланишни кўзда тутди. Шу мақсад йўлида маҳаллий хомашёни чуқур қайта ишлаб, ундан тайёр ёки ярим тайёр, ҳатто экспортбоп маҳсулот олиш йўлига ўтилди ва бу катта наф келтирди. Пахтани сотиш ўрнига ундан калава ип яратиб, жаҳон бозорида сотишдан 3 марта кўп даромад олина бошланди. Муҳими, бу соҳанинг ривожланиши янги иш ўринларини яратиб, аҳолини банд қилиш, унинг даромадини ошириш имконини яратди. Келтирилган мисол — таркибий тузилманинг ўзгариши катта ижтимоий аҳамият касб этишини яққол кўрсатади.

Таркибий ўзгаришлар ҳақида сўз кетганда, базавий тармоқлар устуворлиги таъминланганлигига алоҳида урғу бериш тўғри бўлади. Бу тармоқлар маҳсулоти ва хизматлари бошқа соҳаларнинг ошу нони ҳисобланиб, уларнинг ривожи учун сувдек зарур бўлади. Бу тармоқлар миллий мустақилликни иқтисодий жиҳатдан таъминлашда алоҳида ўрин тутиши инобатга олиниб, улар давлат тасарруфида қолдирилди ва давлат инвестициялари ҳисобидан ривожлантирилди, бу билан бутун миллий иқтисодиётнинг барқарорлигига эришилди, чунки ҳамма соҳалар бир қатор ресурслар билан канда қилмай таъминланди.

Таркибий ўзгаришлар туфайли Ўзбекистоннинг иқтисодий ўсиши анъанавий соҳалар билан биргаликда янги соҳаларни ривожлантириш ҳисобидан ҳам таъминланди. Бундаги асосий омиллар, биринчидан, саноатлашув бўлса, иккинчидан, сервис секторининг тез ўсиши бўлди.

Таркибий силжишлар натижасида қишлоқ хўжалигининг миллий иқтисодиётдаги ҳиссаси пасайгани ҳолда бошқа соҳалар ва энг аввал, хизмат кўрсатиш соҳаларининг ҳиссаси ортиб бориши кузатилди. Агар 1991 йили қишлоқ хўжалигининг иқтисодиётдаги ҳиссаси 45 фоиз бўлса, 2001 йилга келиб бу кўрсаткич 30,2 фоизга тушди. Айни пайтда, хизмат кўрсатиш соҳасининг иқтисодиётдаги мавқеи кучайди. 2001 йилга келиб унинг ҳиссаси 37,1 фоиз етиб қолди.

Миллий иқтисодиётнинг саноатлаштирилишига эътибор унинг янги соҳаларини жадал ўстирди ва бу билан эски соҳаларда кўрилган талофат ўрни қопланиб турди. Бунинг натижасида саноатнинг иқтисодиётдаги мавқеи барқарорлаштирилди. Айни пайтда бошқа индустриал соҳалар бўлмиш транспорт, алоқа ва қурилишнинг ўсиб бориши ҳам таъминланди. Хуллас, таркибий силжишлар Ўзбекистонда, бошқа ерда бўлгани каби иқтисодиётнинг аграрлашиб кетишига йўл бермади, аксинча, унинг саноатлашувига кўмак берди.

Давлат бош ислоҳотчи деган қоида, давлат фаол инвестор деган қоида билан тўлдирилди. Давлатнинг иқтисодий мустақиллик учун таянч бўлишини Ўзбекистон тажрибаси яна бир бор тасдиқлади, бу эса четдан туриб билар-билмас ҳолда Ўзбекистондаги иқтисодий сиёсатни кўр-кўрона танқид қилувчиларнинг фикрларини пучга чиқаради.

Инқироздан — юксалишга

Мустақиллик арафасида Ўзбекистон иқтисодиётининг йил сайин пасайиб бориши кузатилди. Иқтисодий тушкунликка мос ҳолда оммавий товар дефицити юзага келди, инфляция ва бюджет дефицитининг ўсиши яққол кўзга ташланди.

Дастлаб ишлаб чиқаришнинг пасайиши тўхтатилди, у барқарорлаштирилди, сўнгра юксалиш босқичига олиб чиқилди. Шу сабабли Ўзбекистон иқтисодиёти МДҲ мамлакатлари орасида 1990 йил даражасига энг яқин турган иқтисодиёт саналади.

Ўзбекистондаги изчил иқтисодий сиёсат қийин аҳволдан тезда чиқиб кетиш ва муттасил ривожланиш орқали 1990 йилги иқтисодий даражага чиқиб олиш имконини берди. Ваҳоланки, ишлаб чиқариш бўйича Россия 2001 йили 1990 йилги даражанинг 64 фоиз, Украина 46 фоиз, Қозоғистон — 72 фоиз, Қирғизистон 69 фоизига эришди, холос. Ўзбекистон улардан аввал 1990 йилги даражага етиб олишини унинг ютуғи деб ҳисоблашга барча асослар бор, албатта.

МДҲ мамлакатлари орасида Ўзбекистон иқтисодий тангликдан энг кам талофат билан чиқди, у бошидан кечирган иқтисодий тушкунлик даври энг қисқа бўлди. Ўзбекистондаги иқтисодий янгиланишнинг муҳим ва эътиборли яна бир томони борки, у меросга қолган анъанавий омиллардан ташқари, иқтисодий ислоҳотлар юзага чиқарган янги омилларга ҳам таянади. Иқтисодий ўсиш кейинги 5 йилда бир меъёрда 4,0-4,5 фоиз атрофида борди, чунки бу ишончли ички кучларга таянади, улар барқарор бўлганидан ташқи кучларнинг иқтисодиётимизга кўрсатган салбий таъсирини сезиларли даражада кеса олади. Шу сабабли жаҳон бозорида пахта, олтин ва мис нархининг жиддий пасайишига қарамай Ўзбекистон иқтисодиётининг ўсиш суръатлари барқарор бўлиб, жон бошига товар ва хизматлар яратиш йилига 3 фоизга яқин даражада сақланиб келмоқда.

Бошқа МДҲ мамлакатларидан фарқлироқ, Ўзбекистонда сакраб ўсиш йўқ. Бошқа ерда иқтисодий ўсиш хомашё ёки ёқилғи-энергетика ресурсларининг жаҳон бозоридаги нархига қараб бир сапчиб, бир пасайиб туради.

Ўзбекистонда иқтисоднинг жаҳон бозори коньюнктурасига боғлиқ томонлари билан биргаликда ундан холи бўлган соҳалари ҳам ривож топмоқда, улар мамлакат ички бозорига ишлайди ва тез ривожланиб боради, ташқи бозорга қарамликнинг кучсизланиши эса иқтисоднинг барқарорлигини кафолатлайди. Аммо глобализация шароитида экспортга ишлаш зарур бўлади, чунки экспорти йўқ мамлакатнинг келажаги бўлмайди. Ҳамма гап — хомашё ва ёқилғи экспортидан тайёр маҳсулотлар экспортига ўтиш, уни таъминловчи ишлама саноатининг ривожланишидадир.

Иқтисодиётнинг янгиланиши бир лаҳзали иш эмас, балки узлуксиз жараёндир, чунки бусиз иқтисодий ривожланишни тасаввур этиш мумкин эмас. Унинг янги ва янги қирралари пайдо бўлади.

Янгиланиш натижаси дарҳол сезилса-да, унинг афзалликлари бирданига тўла намоён бўлмайди, шу боис янгиланишларга истиқбол жиҳатидан ҳам баҳо бериш талаб қилинади.

Келажак замини

Иқтисодий ўсишнинг бош омили — инвестиция бўлиши инобатга олиниб, Ўзбекистонда уни муттасил ўстиришга эътибор қаратилмоқда. Ўтган йилларда ишлаб чиқаришни ривожлантиришга катта капитал қўйилмалар, инвестициялар сафарбар этилдики, бу иқтисодиётнинг тўхтовсиз ўсиб боришини кафолатлади.

Инвестицияларнинг ялпи ички маҳсулотдаги ҳиссаси юқори бўлишига эришилди, бу кўрсаткич 24-27 фоиз атрофида бўлди. Ўзбекистон бошқа мамлакатлардан фарқли ўлароқ, иқтисодий ўсиш ҳисобидан ижтимоий эҳтиёжларни бир қадар қондирган ҳолда катта инвестицияларни халқ хўжалигига жойлаштира олди. Натижада инвестицияларнинг ортиши бошқа ерларда бўлгани каби халқ турмушини пасайтириш ҳисобидан бўлмади. Ўзбекистон энг аввал ўзининг ички инвестиция имкониятларини ишга солди, аммо хориж инвестицияларини жалб этишга ҳам эътибор қаратди.

Ўзбекистондаги инвестициялар таркиби мустақилликни иқтисодий жиҳатдан таъминлашга қаратилди. Улар энг аввал миллий аҳамиятга молик ишлаб чиқариш соҳаларига юборилди. Муҳими, инвестиция ресурслари энг замонавий технологияларни жорий этишга қаратилдики, бу меҳнат унумдорлигининг ўсиб боришига моддий замин тайёрлади. Кейинги пайтда ишловчилар сонига нисбатан ялпи миллий маҳсулот илдам кўпайди, бу ҳар бир ишловчи олдингидан кўпроқ маҳсулот ва хизматлар яратганлигидан дарак беради. Унумдорликнинг ортишидаги ижобий силжишлар инвестициялар ишлаб чиқариш самарасини оширишга йўналганлигини билдиради. Самарадорликни оширишда энг илғор технологияда мужассамлашган хориж инвестициясининг роли беқиёсдир. Бу ҳақда қўшма корхоналарда меҳнат унумдорлигининг бошқа ердагидан анча юқори бўлиши гувоҳлик беради. Инвестициялар аҳамияти яна шундаки, улар иқтисодиётни саноатлаштиришни кўзда тутди. Бу билан улар олдинги даврдаги инвестициялардан фарқланади. Шўролар замонида инвестициялар саноатдан кўра кўпроқ қишлоқ хўжалигига юборилган бўлиб, Ўзбекистонни хомашё базасига айлантиришдек мақсадга хизмат қилганини ёддан чиқариб бўлмайди, албатта.

Янги имкониятлар

Мустақил Ўзбекистон ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётига ўтиш йўлини танлаб олди. Ўзбекистон шундай қоидага амал қилдики, иқтисодиёт — иқтисодиёт учун эмас, балки аҳолига муносиб турмуш шароити яратиш учун зарурдир. Бунда ҳозирги маданиятли бозор иқтисодиётининг фаровонликни таъминлашдан иборат ижтимоий мўлжали объектив бўлишига таянилди. Бу мақсадга эришиш воситаси сифатида иқтисодиётни муттасил ривожлантириб бориш белгилаб олинди.

Мамлакатда шундай иқтисодий вазият яратилдики, бу боқимандаликни чеклаб бориб иқтисодий фаолликни уйғотди, ҳар бир меҳнатга лаёқатли киши ҳалол меҳнат билан ўзи ва оиласи фаровонлигини ошириш имконига эга бўлди. Давлатга қарамлик ва унга боқимандаликка чек қўйилди, чунки "қўлдан берганга қуш тўймас"лигига ишонч ҳосил этилди.

Бозор муносабати ҳаракат бор ерда баракат бўлишини таъминлай борди, натижада пул даромадлари кўпайибгина қолмасдан, улар истеъмол неъматлари билан таъминланди ҳамда бунга ишлаб чиқариш ва импортни кўпайтириш орқали эришилди. Муҳим товар дефицитидан, дефицитсиз иқтисодга ўтилди, яъни товарлар ва хизматлар билан тўйинган бозор юзага келди, шўролар давридаги пул чангаллаган ҳолда изғиб товар ахтариб юришга чек қўйилди.

Айниқса, кичик бизнесни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бандликни оширишга сезиларли ҳисса қўшди. Аҳоли бандлиги йил сайин ошиб борди.

Бозор муносабатлари меҳнат турини эркин танлашга йўл очиб берди, қўлидан келган ишни қилиш ва топган даромадини ўзи олиш имкони яратилди. Умуман меҳнат борасида, айниқса, тадбиркорлик соҳасидаги эркинлик туфайли кишилар ўз имкониятларига қараб ёлланиб ишлаш ёки тадбиркорлик билан машғул бўла олдилар. Бу даромад топиш имкониятларини жиддий кенгайтирди, янги даромад турларини юзага чиқарди.

Шахсий танлов асосида тижорат, корхона ва ташкилотларда ёлланиб ишлаш, қўшимча ишлаб даромад топишга йўл берилиши, хонаки меҳнат билан банд бўлиш, бизнес билан шуғулланиш, фермер хўжалиги тузиш, томорқадан даромад топиш, деҳқон хўжалигини ташкил этиш, четга бориб ишлаб келиш, мулкни ижарага бериб пул топиш, пулдан фоиз чиқариб олиш, акциядан дивиденд олиш каби янги имкониятлар пайдо бўлди. Бу аҳоли даромади таркибида катта ўзгаришлар ясади. Энг муҳими, аҳоли даромади таркибида тадбиркорликдан келган даромад ҳиссаси муттасил ошиб борди.

Тадбиркорликнинг қўллаб-қувватланиши ва давлат ҳимоясига олиниши, бу иш билан фақат ишбилармонларнинг эмас, балки ишчи, хизматчи ва деҳқонларнинг, ҳатто пенсионерларнинг ҳам шуғулланишига олиб келди. Натижада, бу тоифаларнинг барчаси оздир-кўпдир тадбиркорлик даромадига эга бўлдилар.

Даромад топиб ўз фаровонлигини ошириш имкониятларининг мутассил кенгайиб боришини ҳам сифат ўзгариши, деб баҳолаш мумкин.

Алишер ВАҲОБОВ,
иқтисод фанлар доктори.

(Давоми. Боши ўтган сонда.)

Тадбиркорлар даврасида

Мўъжиза бу, мўъжиза!

Чустлик Фахриддин Расулов мармар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган хусусий корхонасини ташкил этишга қўл урганида, бир кун келиб ўз маҳсулотларига америкаликлар харидор бўлишини хаёлига ҳам келтирмаганди. Ўзбек заминида сайқал топган, ойнадай товланувчи сип-силлиқ тошларга калифорниялик қурувчиларнинг ишқи тушиб қолди.

«Мармар-Ф» номли масъулияти чекланган жамиятнинг иш бошлаганига ҳали икки йил тўлмаган бўлса-да, унинг маҳсулотлари довруғи узоқ-узоқларга етиб улгурди. Бугун хусусий корхонада тайёрланаётган травертин, мармар ва чиғаноқли плиталарга юртимиздан ташқарида ҳам талаб катта. Шартнома тузаман, деганлар сони аллақанча.

Мамлакатимизда мармар ишлаб чиқарувчи кичик корхоналар кўп. Аммо чустлик тадбиркорнинг хусусий корхонаси улар орасида ўз мавқеига эга. Буни йирик иншоотлар қурилишида унинг маҳсулотлари кенг ишлатилаётганлигидан ҳам билса бўлади. Мисол, дейсизми, марҳамат: пойтахт метросининг «Минор», Ҳабиб Абдуллаев бекатлари ёки Ўзбек давлат академик драма театри, республика Давлат консерваторияси биноларига кириб боқинг. Деворларида жилоланиб турган мармар чустлик ҳунармандлар қўлидан чиққан. Кейинги пайтда сурхондарёликлар Термиздаги бино ва иншоотларнинг аксариятини қайта таъмирлашда Фахриддиннинг жамоаси тавсия этган ашёлардан фойдаланишди. Сифати юқорилиги учун минг чақирим жойдан келиб бўлса-да, буюртма беришди.

Фарғона водийсида ягона ҳисобланган «Мармар-Ф» жамоаси истеъмолчиларнинг кун сайин ўсиб бораётган талабига мос равишда ҳаракат қилаяпти. Тош кесувчилардан тортиб силлиқловчиларгача буюртмачи олдидаги масъулиятни юракдан сезиб ишлайди. Бирор дастгоҳнинг бўш қолганини кўрмайсиз. Унумдорликнинг юқорилиги шундан. Бултур — фаолиятининг дастлабки йилиёқ корхона конвейеридан 23,8 минг квадрат метр маҳсулот чиқди.

— Мармар ва чиғаноқли плиталаримиз турдош корхоналарда тайёрланаётган маҳсулотлардан ажралиб туради. Уни айниқса, биноларнинг ички пардозига ишлатиш қулайлиги учун қадрлашади, — дейди жамият бош директори Ф. Расулов.

Тўғри гап. Ўзига хос томонлари борлигидан Чуст мармарининг бозори чаққон. Давр талаби ҳам шу. Ишлаб чиқаришни шундай ташкил этиш керакки, тайёрлаган буюмингни ўша куниёқ эгаси олиб кетсин. Акс ҳолда, омборга ишлашнинг не ҳожати бор. Маҳсулоти бозорбоплигидан Фахриддиннинг корхонаси хорижга ҳам чиқиб улгурди. Лизингга олинган технологик жиҳозлар қарзини хорижий валюта билан узиш лозим экан. Дастлабки экспорт ўтган йил охирида АҚШга икки минг квадрат метр мармар жўнатиш билан бошланди. Ундан кейин Россия ишбилармонлари билан алоқа ўрнатилди. Москвага маҳсулот жўнатилди. Куни кеча Алматидаги харидорлар билан яқин тўрт минг квадратга шартнома имзолганидан сўнг пул келиб тушди. Бугун тадбиркорларнинг елкасидаги юк анча енгиллашган. Чунки лизинг бўйича мажбуриятнинг учдан икки қисмини адо этиб қўйишди.

Тоғ этагидаги Тоғайқир ҳавзасидан пешма-пеш келтирилаётган харсангларни енгилгина қирқиб шаклга солаётган, унинг ортидан силлиқлаб пардоз бераётган ишчиларнинг ҳаракатини кузатамиз. Тош кесувчи Баҳодир Исмоилов ҳам, пардозловчи Илҳом Шарипов, уларнинг ўнлаб шериклари ҳам янги касбни пухта ўзлаштириб олганликларига ҳавасингиз келади.

«Мармар-Ф»нинг тақдимот маросимида вилоятнинг биринчи раҳбари корхона ҳақида тўхталиб, «Мўъжиза бу, мўъжиза» деган таърифни берганди. Тадбиркор Ф. Расулов ва унинг саксон кишилик жамоаси бу гапнинг тўғрилигини қисқа фурсат ичида исботлади. Чиндан ҳам, улар қўлида сайқалланган тошларни ушлаб кўринг-а, сип-силлиқ, қарасангиз, аксингиз кўринади. Шунинг ўзи мўъжиза эмасми?

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Barakat Co. Ltd.

Ўзбек халқини мамлакат
МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 11 ЙИЛЛИГИ
билан чин қалбдан муборакбод этади.

Биз ушбу улуғ айём ҳар бир хонадонга олам-олам бахт, севинч, муҳаббат ва сиҳатлик олиб киришини тилаймиз. Озодликнинг ҳаётбахш зиёси қалбингизни, хонадонингизни ва умрингизни чароғон этаверсин!

Ишончимиз комилки, орадан йиллар ўтади, ўзбек халқи ҳаётида ҳали бундан ҳам катта ўзгаришлар рўй беради.

Мана шу гўзал ва қутлуғ байрам барчамизга муборак бўлсин.

Ўзбекистоннинг истиқлоли абадий бўлсин, дунё тургунча турсин!

Хонадонингизни тинчлик, файзу барака ва фаровонлик тарк этмасин!

BARAKAT ALFA
Tibbiy paxta ishlab chiqarish
qo`shma korxonasi

БАРАКАТ — АЛФА

ЎЗБЕКИСТОН — ТУРКИЯ ҚЎШМА КОРХОНАСИ

Ўзбек халқини энг гўзал ва энг азиз айём —
МУСТАҚИЛЛИК БАЙРАМИ БИЛАН
табриклаш шарафига муяссар эканлигидан беҳад бахтиёрдир.

Озод ва ҳур яшаш учун қанча-қанча тўфону синовларни, зулм ва ситамларни бошидан кечирган ўзбек халқи учун бу гўзал айём — абадий сақланиб, энг буюк ва энг улуғ сана бўлиб қолажак. Зеро, Озодлик Ўзбекистоннинг ёруғ келажагини белгилаб берди.

Озод Ўзбекистоннинг тараққиётида
Сизга омад доимо ҳамроҳ бўлсин!
Ушбу байрамнинг ойдин туйғуси
Сизнинг қалбингизда абадий сақланиб қолсин!
Байрамингиз муборак бўлсин!

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИНИ
МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 11 ЙИЛЛИГИ БИЛАН
ЧИН ДИЛДАН ТАБРИКЛАЙМИЗ.

DM
DEMİR GROUP

«Demir Tekstil» OAJ, «Ya.Dem.Tekstil» QK, «Demir» OAJ,
«DemET» OAJ, «Grand Mir» QK, «Yangi Hayot» JH.

Германия сайлов арафасида

Германия ҳар жиҳатдан тараққий топган, халқнинг турмуши фаровон, ишсизлар нафақа билан таъминланган, қонун ҳаёт мезони ҳисобланган, демократия ва эркинлик ривожланган мамлакат. Жаҳон ҳамжамиятининг мезонлари бўйича Германия ҳақиқатдан ҳам кўп томонлама бошқа давлатларга ибрат бўла олади.

Бироқ биз ҳавас қиладиган Германиянинг ҳам ўзига яраша муаммолари бор. Энг катта муаммолардан бири — бу ишсизлик. Хориж оммавий ахборот воситалари бераётган маълумотларга таяниб айтадиган бўлсак, ҳозир мамлакатда тўрт миллиондан ортиқ ишсиз бор. Бу муаммо ҳар сафар сайловларда кўндаланг қилиб қўйилади. Бироқ айни масала кўп йиллардан бери ҳал бўлмай келяпти. Бир пайтлар Гельмут Коль ҳукумати бу кўрсаткични икки миллионга туширишга ваъда берганди. Аммо бунинг уддасидан чиқолмади. Ҳозирги канцлер Герхард Шрёдер ҳам ишсизлар сонини камайтиришга ҳаракат қилиб кўрди. Бўлмади. Меҳнат билан шуғулланадиган идоранинг расмий маълумотига қараганда, ҳозир ишсизлар сони ҳатто тўрт миллиондан ҳам ошиб кетди. Буёғи эса сайлов...

Дарвоқе, сайловга жуда оз вақт қолди. Бундестагда ўринлар сонини эгаллаш учун сайловолди кураши бошланганига анча бўлди. Қайси партия кўпроқ ўринга эга бўлса, шу партия етакчиси янги ҳукуматни бошқаради. Сайлов эса шу йил 22 сентябрь кунига белгиланган. Ҳозир сайловолди кураши ҳал қилувчи босқичга қадам қўйди, демократик партия етакчиси Герхард Шрёдер қисқа вақт ичида оммавий йиғилишларда камида эллик марта нутқ сўзлаши лозим. ХДС партияси ҳамда эркин демократлардан иборат, ҳозир ҳукуматни бошқараётган социал-демократларга муҳолифатда бўлган сиёсий кучлар вакили Эдмунд Штойбер ҳам сайловолди курашидан чарчайдиган эмас.

Баъзи мамлакатларда сайлов шундай жараёнки, номзодлар бир-бирларига лой чаплашда юзхотир қилиб ўтиришмайди. Бироқ Германияда бундай ҳолат кузатилмаяпти. Томонлар фақат мамлакатдаги мавжуд муаммолардан ҳамда ишда йўл қўйилаётган хато ва камчиликлардан келиб чиқиб муносабат билдиришмоқда. Баъзан эса ўтмишда йўл қўйилган, кейинчалик аниқланган камчиликлар ҳам партияларнинг ҳозирги обрўси ва сайловолди мавқеига соя солмоқда. Маълумки, ХДСга кўп йиллар Гельмут Коль етакчилик қилди. Ана шу даврда партиянинг ҳисоб хазинасида юз миллионлаб марка миқдорида манбаси номаълум ва коррупция билан боғлиқ маблағ бўлганлиги аниқланган эди. Гельмут Колни истеъфога чиқишига мажбур қилган ана шу машмаша бугун яна эсга олиняпти. Чунки ХДС бугун Эдмунд Штойберни қўллаяпти. Бу билан унинг номзодига соя солишмоқчи.

Шарҳловчи минбари

Социал-демократик партия (СДПГ) етакчилари ҳам хато ва камчиликлардан холи эмасга ўхшайди. СДПГ сайловда ғолиб чиқиш учун ишонч билан астойдил бел боғлаб турган бир пайтда мудофаа вазири Рудольф Шарпинг канцлер Герхард Шрёдерни жуда ноқулай аҳволда қолдирди. Яъни, вазирнинг йирик реклама агентлигида ўқиган учта маърузаси ва ҳали ёзилмаган мемуар асари учун 140 минг марка олганлиги маълум бўлиб қолди. Қонунга кўра вазир ўз маошидан бошқа ҳақ олиши мумкин эмас. Оқибатда канцлер Шарпингдан воз кечди. Бу унинг ўтган сайловдан бери истеъфога чиқишга мажбур бўлган саккизинчи сафдоши эди. СДПГдан сайланган бир гуруҳ депутатларнинг яқинда «шахсий ишлари билан» солиқ тўловчилар ҳисобидан хорижга бориб келганликлари ҳам катта шов-шувга сабаб бўлди. Германияда ана шундай: ҳамма нарса назоратда ва ҳисобда, озгина қинғир йўлга кирган одам қочиб қутила олмайди. Бу ерда тартиб-интизом ҳар қандай шахсий манфаатдан устун.

Албатта, сайлов ўз номи билан сайлов. Қарама-қарши томонлар бир-бирларини нима биландир айблашлари табиий. Жумладан, социал-демократлар ХДСчиларни «кечаги сиёсатчилар ўз қобиғидан чиқолмаяпти» деб камситмоқчи бўлишса, ХДСчилар СДПГ вакилларига «нўноқ популистлар» деб тамға босишяпти. Бу табиий ҳол, бундан ҳеч ким ажабланаётгани йўқ.

Мустақил кузатувчиларнинг фикрича, парламентда кўпроқ ўринга эга бўлиб ҳукуматни бошқаришга даъвогарлик қилаётган партияларнинг дастурларида ижтимоий соҳада жиддий ўзгаришлар қилиш кўзда тутилмаган. Бироқ ХДСнинг дастурида тадбиркорлардан солиқ олишни камайтириш ҳамда «немисларнинг иш жойларини бировлар эгаллаб олмасликлари учун» эмиграцияни чеклаш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Мамлакатдаги мустақил экспертлар — мутахассислар эса кичик ва ўрта тадбиркорлар манфаатини эътиборга олган ҳолда солиқ тизимига ўзгартириш киритиш, пенсия таъминотини ҳамда ишсизлик ва ижтимоий ёрдам бўйича нафақа белгилаш тартибини қайта кўриб чиқиш, соғлиқни сақлаш соҳасида янгиликлар қилиш зарурлигига эътиборни қаратмоқдалар. Шубҳасиз, немислар сайловдан кейин мамлакат ҳаётида жиддийроқ ўзгаришлар бўлишига умидворлар.

Сайлов арафасида немис халқи табиий офатнинг оғир синовидан ўтдилар. Сув тошқинлари мамлакат иқтисодига ва аҳолининг кундалик турмушига жиддий зарар етказди.. Қурбон бўлганлар, бошпанасиз қолганлар бор.

Немислар аҳил, уюшган, саховатли ва иродали халқ. Улар тез орада табиий офат оқибатларини бартараф этиб, сайловда эркин овоз бериш намунасини кўрсатишларига шубҳа қилмаймиз.

Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шарҳловчи.

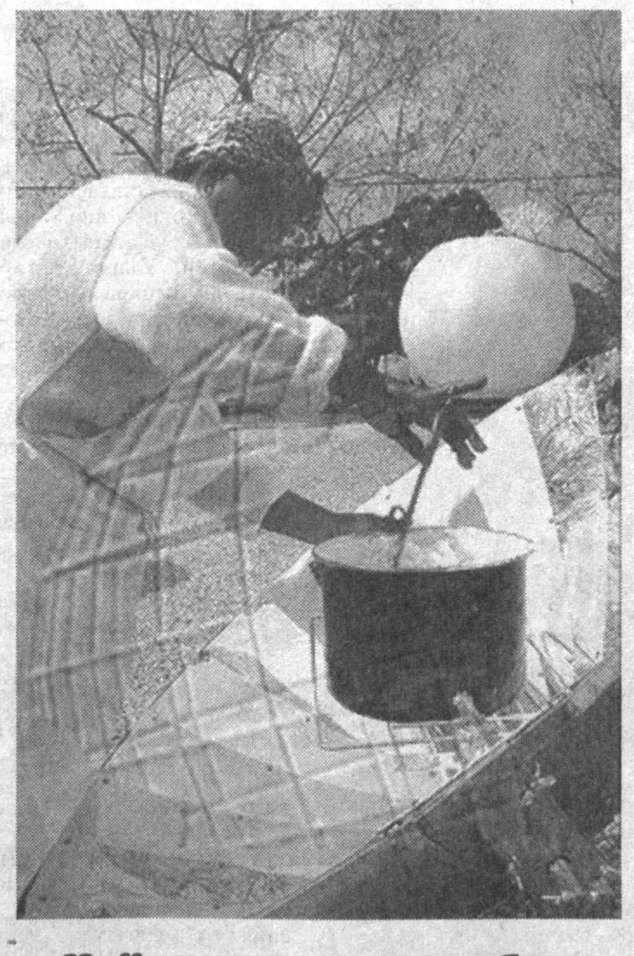

Қуёш — энергия манбаи

Қуёшли ўлкаларда уй бекалари фойдаланиши учун экологик плиталар яратилди. Унда ёқилғи ишлатмасдан туриб овқат тайёрлаш мумкин. Чунки у фақат қуёш нуридан энергия олади. Бу юқори технологик ихтиро Йоҳаннесбургда ўтаётган барқарор ривожланиш форумида намойиш этилди.

Қурол-аслаҳа қўлга олинди

Америка махсус бўлинмалари Афғонистон шимолида йирик қурол-аслаҳа партиясини қўлга олдилар.

АҚШнинг Афғонистондаги қўшинлари матбуот хизматидан маълум қилинишича, ҳарбийлар разведкачилардан қурол ортилган юк машинаси Мозори-Шариф шаҳри яқинидан ўтиши ҳақида маълумот олган.

«Ассошейтед Пресс» агентлигининг хабарига кўра, ҳозиргача жиноятчилар кимлиги ва қурол-аслаҳа ким учун юборилгани аниқ эмас.

Норозилик намойишлари

Минглаб аргентиналиклар мамлакат президенти, конгресси ва ҳукуматининг истеъфога кетишини талаб қилиб Буэнос-Айрес кўчаларига чиқишди.

«Рейтер» агентлигининг маълумотига кўра намойишлар сиёсатчиларнинг мамлакатдаги иқтисодий ҳолатни ўнглай олмаётганлиги туфайли вужудга келган.

Сиёсат майдонидан кетади

Австриянинг ўта ўнг кучлар етакчиси, Австрия озодлик партияси (АОП) нинг собиқ раиси Йорг Ҳайдер сиёсат майдонини тарк этишга қарор қилганини билдирган. Ҳайдернинг миллатчилик ғоялари ўз вақтида Европа Иттифоқи давлатлари томонидан Австриянинг байкот қилинишига олиб келган эди. Журналистлар билан мулоқотда собиқ раис сайловда иштирок этмаслигини таъкидлаган.

«РИА Новости» маълумотига қараганда Ҳайдер партияда ички келишмовчиликлар вужудга келганлиги сабабли шундай қарорга келганини билдирган.

Уч марта портлаш юз берди

Кеча эрталаб Қобул аэропорти яқинида уч марта портлаш юз берган. Афғонистондаги Халқаро тинчликпарвар кучлар вакилларининг айтишича, биринчи портлаш анча кучли бўлган.

«Рейтер» агентлигининг хабарига кўра, бундан ҳеч ким жабрланмаган. Айни пайтда айбдорларни қидириш ишлари давом этмоқда.

Халқаро конференция

Шу йилнинг декабрь ойида Финландияда глобаллашув муаммолари бўйича Халқаро конференция бўлиб ўтади. Ушбу тадбир айни пайтда Йоҳаннесбургда БМТнинг барқарор ривожланиш бўйича ўтаётган саммитининг давоми бўлади.

«Рейтер» агентлигининг хабарига кўра, Хельсинки шаҳрида бўлиб ўтадиган конференцияда етакчи сиёсий арбоблар, халқаро ташкилотлар ва йирик компаниялар вакиллари иштирок этади. Дастлабки маълумотларга кўра унга дунёнинг турли мамлакатларидан 120 минг нафардан зиёд юқори мартабали кишилар ташриф буюради.

Вазир қонуний кураш тарафдори

Фаластин мухториятининг ички ишлар вазири Абдул-Раззоқ Йоҳийоҳ Исроил ҳудудида портлашлар тўхтатилиши лозимлигини таъкидлаган. Унинг айтишича, буларни амалга ошираётганлар Фаластин жамиятидан четда қолиши мумкин.

«Лента.ру»нинг маълумотига қараганда, вазир «Камикадзеларнинг акциялари Фаластин урф-одатларига ҳам, халқаро қонунларга ҳам тўғри келмайди. Шунингдек, улар фаластинликларга ҳам зарар келтиради» деб таъкидлаган. Яна у портлаш содир қилувчиларни «истилога қарши қонуний йўл билан курашишга» даъват қилган.

Ҳайратга солувчи сурат

АҚШ. Бу рассомлар чизган расм эмас. Балки бундан 25 йил аввал учирилган «Voyager 1» космик зондининг Юпитерга яқин масофадан олган сурати. Ушбу зонд ҳозир қуёш тизимидан чиқиб кетган бўлиб, у инсон яратган нарсалардан энг узоқдагиси ҳисобланади. Ҳозир ушбу сурат Америка космик агентлиги (НАСА) томонидан ўрганилмоқда.

Украина умид боғламоқда

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг хабар беришича, Украина Фуқаро авиацияси Халқаро ташкилоти (ISAO) Кенгашига аъзо бўлишга умид боғламоқда. Украина вакиллари Ялта яқинидаги Левада саройида очилган Фуқаро авиацияси Европа конференциясининг навбатдаги мажлисида шу ҳақда таъкидлашган.

Байрам карнавали.

Бир сонияда триллион операция

Хитойда бир сонияда триллион операцияни бажарадиган биринчи суперкомпьютер яратилди. Маҳаллий матбуотнинг маълумот беришича, мамлакат олимлари бир сонияда 1,027 триллион операцияни бажарувчи электрон ҳисоблаш машинасини яратишган.

Олимларнинг фикрича, бундай улкан ҳажмлар ва тез ҳисоблашлар аэродинамика, метеорология, юқори энергиялар физикаси, геофизикалардаги мураккаб вазифаларни бажариш учун зарур. Шунингдек, суперкомпьютерлар глобал иқлим ўзгаришларининг моделини тузишда, ҳамда молия соҳасида жуда асқотади.

«НТВ.ру»нинг маълумотига кўра, суперкомпьютерлар юқори тезликка эга. Шу билан бирга жуда қиммат. Улар юзлаб миллион доллар туриши мумкин.

Янги автомобиль

Париждаги «Мотор-шоу»да Франциянинг «Renault» компанияси

янги автомобилни намойиш қилмоқчи. Французлар уни «ELLypse» деб номлашди. Ичини кенг қилиш учун ўртадаги тиргаклар олиб ташланган. Автомобилнинг вазни атиги 980 килограмм бўлиб, у 100 километрга 3,2 литрча ёқилғи сарфлайди.

Бензин ўрнига... шакар

Американинг Висконсин штатидаги университет олимлари водород ёқилғи элементларини юзага келтиришда энергия манбаи сифатида шакардан фойдаланиш имконини берувчи технологияни ишлаб чиқишга муваффақ бўлишган. Ёқилғи элементи бўлмиш водородни олиш учун Жеймс Думесич раҳбарлигидаги тадқиқотчилар ўсимликдан 200 даража иссиқда ва катта босимда глюкоза олишган. Кейин глюкоза махсус катализатор орқали ўтказилган. Натижада глюкоза водород, углерод ва метанга бўлинган. Олимларнинг фикрича, ушбу услуб орқали ўсимликнинг бошқа чиқиндиларини ҳам қайта ишлаш мумкин.

«НТВ.ру»нинг маълумотига кўра агар компаниялар ушбу технологиядан фойдаланишни бошлашса кўчаларда ширин сувда юрувчи автомобилларни кўриш мумкин бўлади.

Айни пайтда «Ford», «Daimler Chraisler» концернлари ва бир неча компаниялар ушбу технологиялар бўйича автомобиль ишлаб чиқармоқчи эканликларини билдиришган.

Лаос учун 161 миллион доллар

Осиё ривожланиш банки (ОРБ) Лаос давлатига 161 миллион АҚШ доллари беришга қарор қилган. 2003-2005 йиллар ичида бериладиган маблағ Лаосда болалар ўлими ва қашшоқликни камайтириш, таълим соҳасида ислоҳотлар ўтказиш, телекоммуникацион лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этиш ҳамда ОИТСга қарши курашишга йўналтирилади. «Рейтер» агентлигининг маълум қилишича, 1998 йили 39 фоиз лаосликлар қашшоқликда яшаган эди.

Дунёдаги энг баланд бино

Жанубий Кореянинг «Lotte Group» компанияси дунёда энг баланд — 112 қаватли меҳмонхона қуриш лойиҳасини ишлаб чиқишга қарор қилган. Бинонинг баландлиги 555 метрга тенг бўлади.

Қурувчиларнинг фикрича, бино Сеулнинг марказий қисмида қурилиши, сайёҳлар учун шаҳарнинг диққатга сазовор жойларидан бири бўлиши керак. Дастлабки лойиҳа бўйича бинода 800 та хона, офис ва савдо дўконлари бўлиши лозим.

«Рейтер» агентлигининг маълумотига кўра, ҳозирги кунда дунёдаги энг баланд бинолар Куала-Лумпурдаги эгизак бинолардир. Улар ҳар бирининг баландлиги 452 метрдан.

«Интернет» хабарлари асосида
Салим ДОНИЁРОВ
тайёрлади.

Мустақиллик иншоотлари

Маънавият кошонаси

Гулистон сўнгги йиллардагина исмига яраша шаҳар қиёфасига эга бўлди. Шаҳар маркази бутунлай қайта қурилди. Мустақиллик майдонидан болалар уйи ва дам олиш боғи, ундан кейин Никоҳ саройи ва янги маъмурий бинолар ва уй-жойлар бошланади. Иккинчи томонда театр майдони ва ундан кейин янги хиёбон ҳудуди бошланади. Уларнинг нақд ўртаси рўпарасида Марказий банк вилоят бўлимининг гўзал биноси. Унинг ёнида вилоят кутубхонасининг икки қаватли биноси бор. Шу жойни маънавият ва маърифат марказига айлантиришга қарор қилинди. Албатта, кўримсизгина бўлиб турган икки қаватли бинонинг шу аҳволи марказ деб номланиши учун қониқарли эмасди. Вилоят ва шаҳар ҳокимликлари бинонинг қоматини кўтариб, қулочини кенгайтиришга қарор қилишди. Шу тариқа мутлақо янги, миллий услуб ва нақшлар билан безалган муҳташам бино тархи дунёга келди.

Чизмакорлардан сўнг ишга бинокорлар киришдилар. 1-«Сирдарёқурилиш» тресги ташкилотлари шу йил май ойида қурилиш-пайванд ишлари учун бино атрофини тайёрлашни бошладилар. Қурувчилар яхши билишади, эскини бузиб тайёрлашдан кўра, бiратўла янгисини қурмоқ осонроқ. Шу боис, тайёргарлик ишларига икки ой вақт кетди. Шундан сўнггина пойдевор, устунларни қуйишга киришилди.

Меъмор А.Қодиров бошлиқ лойиҳачилар тайёрлаган тархга кўра, бинонинг биринчи қаватига кутубхона, ўқув зали, «Маънавият ва маърифат» маркази шаҳар бўлими жойлашади. Иккинчи қаватида «Маънавият ва маърифат» маркази вилоят бўлими, вилоятдаги миллий-маданий марказлар, мажлислар зали, кўргазмалар зали ва бошқа қўшимча хоналар бўлади. Бинонинг атрофида 5 та гумбаз қад кўтарди. Яна тўрт бурчакда ҳам 4 та гумбаз бўлади. Бино икки тарафида барпо этилган галереялардан буюк алломаларимиз бюстлари ўрин олади.

Кошона қурилишида трестнинг 1,3,4 ва 5-қурилиш-пайванд бошқармалари меҳнат қиляпти. Ёрдамчи пудратчилар сифатида 281, 335-махсус қурилиш ташкилотлари Гулистон механика-таъмирлаш корхонаси жамоаларининг хизмати катта бўляпти. Корхона, асосан, устунлар, гумбаз темир конструкцияларини тайёрлаб берди. Фарғоналик бир гуруҳ ганчкор усталар бино ичкарисига нақшлар ишлашмоқда.

Маънавият кошонаси сифатида қадрланаётган ушбу сарой қурилиши шу кунларда якунланади. Унинг қурилиши учун маблағни ҳам, асосан вилоят «Маънавият ва маърифат» маркази топди. Ўтган йили вилоятда ўйналган «Маънавият» номли лотереядан тушган маблағ шу қурилишларга сарфланди.

Бу кошона жуда узоқ йиллар, келгуси ёш авлодга ҳам хизмат қилиши керак. Келгуси авлод ҳам шундай иморатларга қараб, улар ҳақида бугунги кундаги аждодлари қандай ғамхўрлик қилинганини ҳис этса ажаб эмас. Шундай бўлиши аниқ. Зеро, вилоят «Маънавият ва маърифат» маркази ёш авлодни ватанга, эл-юртига меҳру муҳаббат руҳида тарбиялашга хизмат қилади.

Биз Гулистондаги ўнлаб муҳташам кошоналардан бири ҳақида сўз юритдик. Шубҳасиз, тобора гуллаётган Гулистоннинг шундай фахрли масканлари тобора кўпайиб бораверади.

А.ХОНИМҚУЛОВ, А.ЯХШИЛИҚОВ.

Истиқлол одимлари

«Сув мўл бўлса, хатирчиликларнинг омади келади»

деган ибора бежиз айтилмаган. Гарчи Хатирчи тумани Зарафшон дарёси соҳилида жойлашган бўлса-да, сув туманнинг барча экин далаларига бирдай етиб бормайди. Сув муаммосининг ортидан бошқа муаммолар келиб чиқаверади. Бу табиийки, ҳосил чўғига таъсир қилади. Оқибатда, деҳқон меҳнатига яраша хирмон кўтаролмайди. Лекин сув мўл бўлган ушбу йилда хатирчилик пахтакорлар яхши ният билан 13 минг 400 гектар ерга эртапишар «Қорадарё-6» навли пахта экдилар. Бир текисда униб чиққан ғўзалар шода-шода кўсак қилаётир. Айрим далаларда лўппи-лўппи очилаётган пахталарга кўзингиз тушади.

Хатирчидаги барча катта-кичик йўллар пахта далалари билан кесишиб кетади. Хатирчининг ҳам қадим, ҳам навқирон йўлларида не-не азиз, улуғ ва олижаноб инсонларнинг муборак излари бор. Бу йўллар замирида яхшилик, меҳнатсеварлик, саҳийлик мужассам. Йўллар мустаҳкам занжир каби Хатирчидаги барча эзгуликларни, меҳнатсеварлик ва олижанобликни бирлаштириб, бағрига сингдириб юборган. Хатирчининг йўллари жонбахш томирлар каби Ўзбекистоннинг улкан йўлларига туташиб кетган, чамбарчас боғланган.

Бу йил 10 минг 220 гектар майдонга экилган ғалладан 36 минг тонна ўрнига 41 минг тонна дон ишлаб чиқарилди. Ҳосилдорлик 42 центнердан ошди. Шартнома режасига асосан давлатга 24 минг тонна ғалла сотилиб, хўжаликлар ихтиёрига 16 минг тонна қолдирилди. 2,5 минг тонна ғалла эса мукофот тариқасида илғор фермерларга берилди.

Хатирчи туманида етти юзга яқин фермер хўжалиги мавжуд. Масалан, «МЛ-2000», «Гўзал-Маржон», «Тошботир бобо», «С. Кенжаев», «Ассалом» сингари фермер хўжаликларини нафақат Навоий вилоятида, балки республикада яхши билишади. Уларнинг бири пахтачилик, бири дончилик, бошқаси чорвачилик, яна бири қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришга ихтисослашган.

Аҳмад Ёрлақбоев номли ширкат хўжалиги тумандаги йирик жамоалардан бири. Хўжаликнинг 1525 гектар суғориладиган еридан 650 гектарига дон экилиб, ҳар гектаридан 46 центнердан ҳосил олинди. Шартномавий режани бажарганларга 270 тонна дон берилди.

— Бизда етмиш иккита фермер хўжалиги ташкил қилинган, — дейди суҳбатда ширкат хўжалиги раиси Алижон Қаюмов. — Улар орасида илғорлари, ишни яхши ташкил қилган фермерлар бор. Лекин ерни олиб, шартномани тузиб, уни бажармаётганлари ҳам йўқ эмас. Аслида, шартнома тузилгандан сўнг бажарилиши шарт. Айрим фермерлар ўзларининг ҳақ-ҳуқуқларини яхши билмайдилар. Оқибатда, ўзини ҳам сарсон қилиб, ернинг ҳам умрини ўтказади. Аслида ҳалол меҳнат қилса, одамни ер боқади. Бугунги фермер биринчи галда ер билан тиллашиш сирларини пухта эгаллаши керак.

Биз суҳбат билан бўлиб, илғор ҳисобланган «Ассалом» кўп тармоқли фермер хўжалигига етиб келганимизни ҳам билмай қолдик. 1994 йил фирма сифатида ташкил топган «Ассалом» 2000 йилга келиб фермер хўжалигига айлантирилди. Бу хўжалик асосан ғаллачилик, сабзавотчилик, паррандачилик ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган. Шу куни хўжалик раҳбари, техника фанлари номзоди Бахтиёр Раҳмонов кредит масалаларини ҳал қилиш учун вилоят маркази — Навоий шаҳрига кетган экан. Бизга бу инсоннинг тинибтинчимаслигини, ғайратини, ташкилотчилигини, фермерлик соҳаси қонун-қоидаларини пухта билишини айтишди.

«Ассалом» фермер хўжалигининг 24 гектар ери бўлиб, шундан 11 гектарига помидор, 9 гектарига ғалла экилади. 4 гектар ери эса паррандачиликка ажратилган. Мавжуд ердан икки марта ҳосил олиняпти. Оралиқ экин сифатида тариқ экиляпти. Хўжаликнинг сабзавот маҳсулотларини қайта ишлайдиган кичик заводи бор. Ҳозирча унда помидор шарбати ишлаб чиқариляпти. Макарон цехида эса бир кунда 150-200 кг маҳсулот тайёрланмоқда. Борига барака!

— Фермернинг мингга яқин ўрдак-ғози бор, — дейди туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи, ҳокимнинг биринчи ўринбосари Суннат Носиров. — Йил охирига бориб парранда гўшти ҳам ишлаб чиқарилади. Айтиш мумкинки, «Ассалом» фермер хўжалиги ҳар томонлама ривожланяпти. Бу ишлар, ўзгаришлар осонлик билан бўлаётгани йўқ. Муаммолар ҳам, камчиликлар ҳам бор.

Қосим Раҳматов номли ширкат хўжалигида бўлганимизда ҳам бу ерда дала ишлари қизғин олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

— Бизда 40 та фермер хўжалиги бор, — дейди хўжаликнинг тажрибали раҳбари Абдуғани Эшонқулов. — Ер ҳақиқий деҳқонларга берилган. Масалан, «Тошботир бува», «Орзу-2», «Бобуртепа» сингари фермер хўжаликлари ҳамиша шартнома режаларини бажариб келади. Бу Қаҳрамон Ҳакимов, Мирзо Очилов, Низом Бобомуродов сингари ишбилармон деҳқонларнинг самарали меҳнатлари туфайли рўёбга чиқмоқда. Бу йил давлатга 2200 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Худо хоҳласа, уни ортиғи билан уддалаймиз...

Хатирчилик деҳқонлар, фермерлар ҳаёти билан қисқа танишувдан сўнг шундай хулосага келдикки, ҳақиқатан ҳам Хатирчида ҳосил чўғи баланд.

Хатирчининг йўлларидан юрсангиз: «Ҳар битта оилада битта тадбиркор бўлсин!» шиорига кўзингиз тушади. Бу шиор бежиз пайдо бўлгани йўқ. Чунки:

Хатирчида кўпгина соҳалар бўйича тадбиркорлик қилиш учун имкониятлар мавжуд.

Хатирчида фермер хўжаликларини ривожлантириш уфқлари кенг, деҳқонлари эса ҳар қанча кашфиётлар қилишга қодир.

Мустақиллигимизнинг 11 йиллиги нишонланаётган ушбу дамларда Хатирчида бўлган киши уларнинг ғайратига, шижоатига таҳсинлар айтгиси келади.

Ашурали ЖЎРАЕВ.

САВОЛ БИЗДАН...

Буюк Британияда қанча графлик бор?

136-35-60

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби:
Изар.

Дўстга мактуб

Қадрдон ва саховатли дўстим, Боқивой! Соғ-саломатмисан? Уй-ичинг тинчми? Сени шаҳарга икки ҳафталик ўқишга келишингни эшитиб беҳад қувондим. Олдиндан айтиб қўяй. Тўғри уйга келасан. «Гастинса-пастинса» деган гапингни эшитмай. Хафа бўламан. Ўзиям сени кўрмаганимга минг йил бўлдиёв. Бир отамлашамиз Худо хоҳласа, дам оладиган бошқа жойлар ҳам бор.

Чорвадор хўжаликка раис бўлганингга ҳам 10 йил бўп қолди, шекилли, қўзилатиш компанияси ҳам бошланиб кетгандир. Дўстим, очиғини айтсам, ширвоз гўштининг таъмиям эсимдан чиқиб кетган. Падарига қусур, бу иш деб, бир қадам четга чиқиш йўқ. Келининг: «Дўстларим бири раис, бири ҳоким деб мақтанасиз, ҳеч биттаси қорасиниям кўрсатишмайди-ку», дея таъна қилгани қилган. Улярниям ишлари кўп. Мана кўрасан, вақти бўлганда келишади деймаn. Неча йилки, бечора муштдай бошига битта кўк телпакча тиктиришни орзу қилади. Қани, орзуси ушалса?

Буёғи ўғлим ҳам катта бўп қолди. Бултур юрфакка жойладим. Худо хоҳласа, ҳадемай 3-4 йилда бирон жойга прокурорми, судьяда. Ҳа, дарвоқе, ўғилларингни ичида қозиликка ишқибозлари борми? Бўлса, айт Тортинма. Гаплашамиз.

Докторский ишим ҳам анча чўзилиб кетди. Барисига сабаб — қўлнинг калталиги. Илмий раҳбаримга битта нарса обещать қилганимга анча бўлди. Ҳеч устидан чиқолмаяпман. Домлам битта сур кубанка бўлса, дегандилар. Сенларга у ҳеч нарса эмас. Битта чўпоннинг қулоғига секин шипшитсанг, бас. Айни, момент-да. Бизга эса қийин. Ўзимниям пальтомнинг ёқаси эскириб, тулкининг терисидан фарқи қолмаган.

Дўстим, Боқивой! Баъзи нарсаларни ушбу мактубни олиб борган шогирдимдан бериб юборсанг ҳам, майли. Ўзингга ортиқча юк қилиб ўтирма! Кап-катта одам сумка кўтариб юришинг ҳозирги обрўйингга сира тўғри келмайди.

Так что, сенинг келишингни орзиқиб кутаман. Эшикни тақиллатиб ўтирмай, тўғри тепиб очиб кириб келавер. Чунки, биламан. Иккала қўлинг зайнит бўлади. Уйимнинг тўри сеники. Хоҳла, бир ҳафта тур, хоҳла, бир ой. Бир қўшиқда айтилганидай: «Бизнинг айвон, сизнинг айвон эмасми?».

Сени қучиб, интизорлик билан кутувчи дўстинг, Соқивой.

Ўткир САИДОВ.

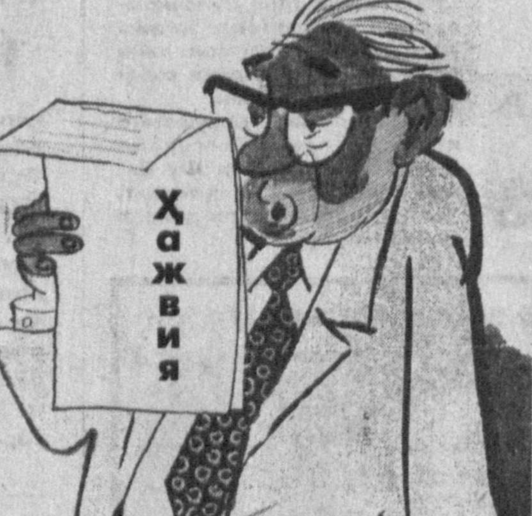

ТАНЛОВ

Бошлиқ идорадаги бўш ўринга танлов асосида ишга кирмоқчи бўлган йигитдан сўраяпти:

— Ота-онангиз борми?
— Улар ёшлигимда вафот этишган.
— Бувингиз борми?
— Йўқ.
— Бувангиз-чи?
— Йўқ.
— Қайнота-қайнонангиз-чи?
— Ҳали уйланмаганман.
— Амма, холалардан нечта?
— Улардан мутлақо йўқ.
— Тоға-жиянлар бордир?
— Ёлғизман.
— Яхши. Унда қабул қиламиз. Сиздан олдин ишга олган одамимизнинг икки ой ичида учта бувиси, иккита холаси ўлганди-я!

АЗИЗ ВА МУҲТАРАМ ВАТАНДОШЛАР!
Rahnamo компанияси
СИЗ АЗИЗЛАРНИ ВАТАНИМИЗ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ
11 ЙИЛЛИК
БАЙРАМИ МУНОСАБАТИ БИЛАН САМИМИЙ МУБОРАКБОД ЭТАДИ!
Хонадонингизга тинчлик, бахт, фаровонлик, эзгу ишларингизга улкан ютуқлар тилайди!

TEXACO.
"ЎЗ-ТЕКСАКО"
Ўзбек-Америка қўшма корхонаси
Ўзбекистон халқини
Мустақиллик байрами
билан чин қалбдан табриклайди.
Сизларга тинчлик, тотувлик, соғлиқ, ижодий муваффақиятлар ва мустақил Ўзбекистоннинг ривожи ва гуллаб яшнаши йўлида белгилаган мақсадларингиз тез орада рўёбга чиқишини тилаб қолади.

«Халқ сўзи»
«Народное слово»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 877, 27544 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — С. ДОНИЁРОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 01.00.
1 2 3 4 5 6